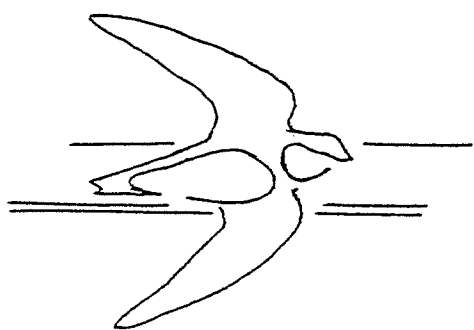

«HET BRUUIJSEL»

VOGELWACHT UDEN E.O.

VOGELWACHT UDEN E.O.

Voorzitter P. van der Voort
Dorshout 2. Uden
Tel. 04132-63292

Secretaris J.W. Hermans
Broekmorgen 28. Uden
Tel. 04132-69804

Penningmeester B. Gevers
Hoornstraat 6. Uden
Tel. 04132-60613

Bestuursleden W. Janssen, J. van Bergen

Bank Rabobank Uden rek.nr. 15.49.30.989
gironummer bank 1096522

"HET BRUUJSEL"

Een orgaan van Vogelwacht Uden e.o.

Redactie M. Hoefnagels, J.W. Hermans, P. Noy,
P. v.d. Acker, J. Hermans, G. Hermans,
Y. Gevers

Tekeningen W. Janssen, R. Helmer.

Typewerk St. Gevers, P. v.d. Acker, Y. Gevers

NUMMER 4, 1990

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar schriftelijk toestemming voor hebben gegeven.

INHOUD

Mededelingen Redactie	3
Mededelingen Bestuur	5
Het karwei is geklaard ... Groenhoeve	6
Herfstexcursie Ameland (Inleiding)	7
Verslag Ameland ... Pieter Rutten	8
Verslag Ameland ... Jos Marcelissen	12
Verslag Ameland ... Anita van den Acker	14
Waargenomen vogels Ameland 1990	16
Jaarverslag werkgroep V.L.U.	17
Oproep V.L.U.	19
Vogel onder de loep ... de huismus	20
Que Costa Rica	22
Jaarverslag werkgroep nestkasten	24
In gesprek met ... Peter Wienbelt	26
Inventarisatie Maashorst	28
Bijzondere waarnemingen	31
Jaarverslag werkgroep kerkuilen	32
Wintervoeding	35
De vogeltrek-teldag	36
4 november, vogeltrek-teldag. wat een dag	38
De hop	41
Op stap ... de "spoorlijn"	42

Mededelingen Redactie

Een eindejaarsblad. Leg het gerust onder de kerstboom. Het zal er niet misstaan met zijn frisgroene kleur. Ook de inhoud is niet te versmaden. Heel wat leden hebben een "goeie hand van schrijven!" Gelukkig zijn ze niet te verlegen of te druk bezet om ons allemaal van hun talenten te laten genieten. Het mag wel eens benadrukt worden dat dit ons blad uniek maakt! Zowel tekeningen als verhalen: allemaal eigen werk. Andere clubs zijn jaloers. Laat ze het nog lang blijven! Dus schrijvers en tekenaars, niet alleen van dit blad maar ook van de voorgaande en de komende: BEDANKT!

Wat valt er zoal bij kaarslicht te genieten? Natuurlijk de mededelingen van het bestuur. Zij maken de ledenlijst alweer langer en zij vragen om een schoonmaakploeg voor de Groenhoeve. Kom op heren en dames. Neem een voorbeeld aan de meeste vogels en help mee het nest schoon te houden.

Onze voorzitter spreekt veel, maar schrijft ook goed, dat kunnen we lezen in zijn stuk over de Groenhoeve.

We hebben nog een andere Pieter in onze gelederen. Heel enthousiast vertelt hij ons over de herfstexcursie naar de Wadden. Hoe belangrijk dat evenement is merk je ook wel aan de bijdragen van John, Jos, Anita en de ellenlange soortenlijst van Jan Verhoeven. Mooi werk.

Nog meer reisverslagen: Cora de Leeuw heeft het zonnige Costa Rica bezocht. Wel wat anders dan Ameland.

En dan het verslag over de reizende vogels: Maria van Dommelen en Peter Wienbelt hebben ieder een eigen indruk gegeven van die zo goed geslaagde vogelteldag. Maria uit het veld, Peter vanachter de computer. Het was fris, maar gezellig. Op die dag is o.a. de hop waargenomen. Jan-Willem heeft de gelegenheid te baat genomen om er wat meer over te vertellen. Zijn broer John heeft een heel andere vogel onder de loep genomen: de huismus. Dat lijkt zo'n simpel beestje, maar schijn bedriegt.

Nog meer mensen zijn bezig geweest om schijn van waarheid los te maken: Peter Wienbelt vertelt over de inventarisaties en bijzondere waarnemingen; de werkgroep nestkasten stelt ons weer op de hoogte van hun jaarresultaten en de werkgroep kerkuilen blaast de loftrumpet over nog betere broedresultaten. Hoe het nou precies zit met het braakhallenonderzoek kunt u ook bij hun lezen.

De koek is nog niet op. Gina is in gesprek geraakt met Peter Wienbelt. Zo leren we de man achter de cijfers en lijsten eens wat beter kennen.

Pedro is op stap gegaan, lekker langs de spoorlijn van de veiling tot de Leijgraaf. Daar kom je nogal wat tegen. We krijgen ook een verslag voorgeschoteld van de V.L.U. Houdt de zagen maar scherp en de armen maar sterk: er moet nog meer gewerkt worden.

Dat geldt ook voor de wintervoeding. De kou staat weer voor de deur en het is goed te weten wat we wel en niet moeten doen.

Rest ons nog een belangrijk bericht te vermelden: twee van onze redactieleden zijn ouder geworden van 1 kind. Gelukkig wonen ze onder één dak, het zou anders zo'n getrubbel zijn. Gina en Jan-Willem proficiat met jullie helle Anouk! Met dit heuglijke nieuws doen we de deksel op de pot. Maar niet na van harte gezegd te hebben:

Fijne feestdagen,
een goed 1991
en
tot ziens op de Nieuwjaarswandeling

De redactie.

Hoera hier ben ik!

mijn naam is

ANOUK

ik ben geboren op 16 oktober 1990

dochter van

jan-willem en gina hermans

broekmorgen 28, 5401 pk uden

mama en ik rusten van 13.00 tot 15.00 uur

Mededelingen Bestuur

Nieuwe leden

Dankzij de open dagen op de Groenhoeve en onze vogeltrek-teldag mogen we ons verheugen in een groeiende interesse voor de Vogelwacht. De volgende leden zijn te verwelkomen:

- Jeannie Boertje, Luitstraat 27 te Uden
- Frans Boeijen, Land van Ravensteinstraat 65 te Uden
- Ans Manuel, Wilhelminastraat 229 te Uden
- Margriet Plouvier, Bazuinlaan 25 te Uden
- Hanneke Roovers, Dennenstraat 3 te Odiliapeel
- Toon en Jet van den Acker, Handwijzerstraat 10 te Uden

Bedankt als lid hebben: Cora de Leeuw i.v.m. haar verhuizing naar Groningen, Wil Schuitemaker en Jan Ottens.

De Groenhoeve

We kunnen best trots zijn op ons schitterend onderkomen. Echter om het "schitterend" (in de betekenis van blinkend) te houden is het noodzakelijk dat er regelmatig gepoetst wordt. De afspraak is gemaakt dat de Kinderboerderij de achterbouw en de toiletten schoon houdt. Het IVN en de Vogelwacht moeten dan de keuken, educatieruimte en vergaderzolder schoon houden. U begrijpt het al; schoonmakers/schoonmaaksters gevraagd. Het werk behelst ca. 2 maal in de maand één middag schoonmaken. U zult een goede werksfeer aantreffen en uiteraard zijn de verdiensten navenant (koffie/thee gratis!!). Uw sollicitatie gaarne doorgeven aan Jan-Willem Hermans.

Feestavond

Het is er dit jaar niet van gekomen om deze te houden. Wij beloven dat dit in 1991 dubbel goed gemaakt wordt.

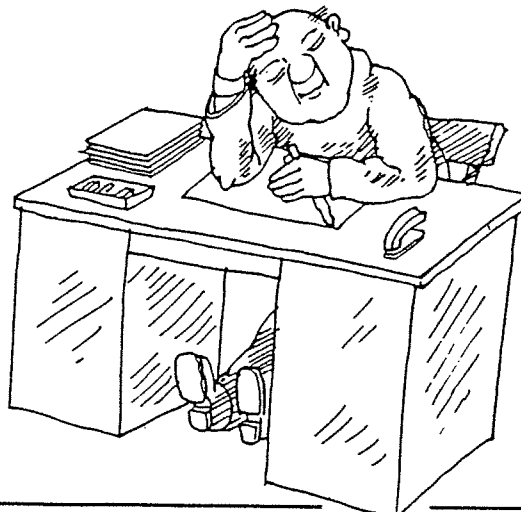
Jaaragenda 1991

Het bestuur is bezig om deze in te vullen. Als er bij de leden nog ideeën leven over excursies, activiteiten e.d. neem dan s.v.p. contact op met Bart Gevers of Jan van Bergen.

Slot

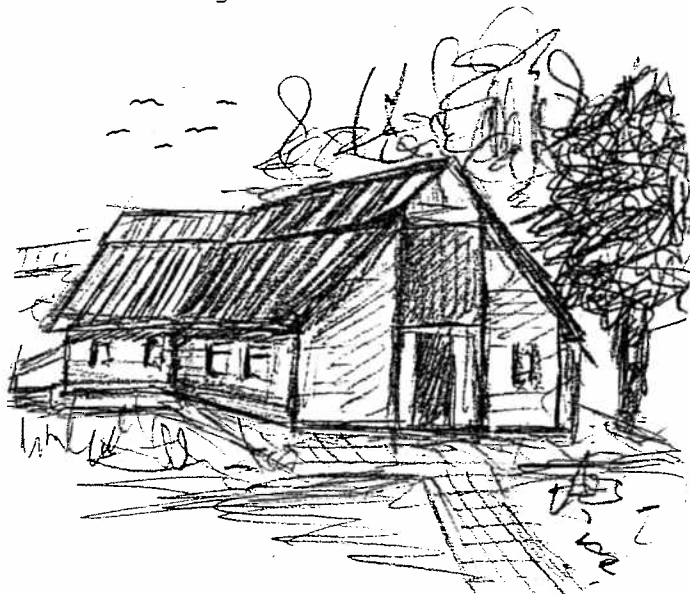
Als slot wenst het bestuur iedereen een allerbest en vogelrijk 1991 toe. Om dit te vieren hebben we weer een traditionele nieuwjaarswandeling gepland en wel op 6 januari 1991 om 10.00 uur bij de Groenhoeve. Dit jaar voor het eerst samen met de IVN-leden.

Jan-Willem Hermans

Het karwei is geklaard... Groenhoeve!

Een jarenlange droom is werkelijkheid geworden. Het rondzwerven om te gaan kijken naar tweedehands directieketen als clubgebouw behoort tot de verleden tijd. Wie had toentertijd kunnen denken, dat ons ooit nog eens een zo luxueus clubgebouw ter beschikking zou staan. Nu staat het er opeens, alsof het gewoon

alledaags is. Maar voordat het zover was, is er weer eens een geweldig karwei geklaard. Uren van voorbereiden, vergaderen, bouwen, installeren, schilderen enzovoorts zijn door een groot aantal mensen besteed: het is weer een ouderwetse demonstratie van clubgeest geweest. Geweldig mensen. Heel erg bedankt, we kunnen hier met zijn allen trots op zijn. De bouwcommissie en met name onze vertegenwoordigers daarin, Jan-Willem en John Hermans, wil ik toch wat extra lof toezwaaien. Jul-

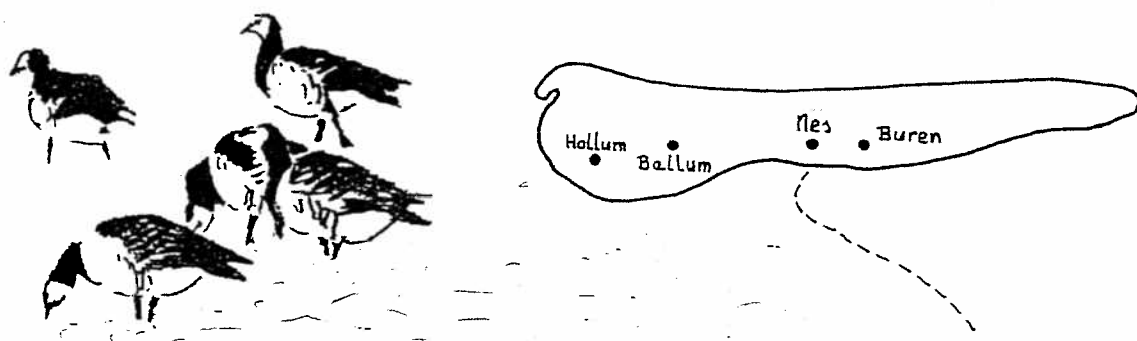
lie moeten toch apetrots op zo'n resultaat zijn. In het bijzonder aan jullie zijn we als Vogelwacht extra erkentelijkheid verschuldigd. Hartstikke bedankt, jongens, prima werk. Het kan geen toeval zijn dat de Groenhoeve tot stand gekomen is in een jaar, waarin we als vereniging als campagnethema 'samenwerking' gekozen hebben. De Groenhoeve biedt een unieke kans, door zijn beheersstructuur en de gezamenlijke verantwoordelijkheid van IVN, de Stichting Kinderboerderij en de Vogelwacht om voor de continuïteit van de Groenhoeve zorg te dragen.

Het bestuur heeft tot dit doel reeds een vergadering tezamen met het IVN bestuur gehad en zal zulks zeker ook doen met het bestuur van de Stichting Kinderboerderij. Zodra de bestuursaan gelegenheden bij de Stichting geregeld zijn. In het kader van deze samenwerking is al een gezamenlijke activiteit ontsproten. Namelijk de Nieuwjaarswandeling op zondag 6 januari a.s.. Deze activiteit zal tezamen met het IVN gedaan worden. Een uitstekende gelegenheid om met elkaar kennis te maken. Komt dus allen, laat het een overweldigende eerste samenactiviteit zijn, een belofte voor de toekomst!!! Nu het onderwerp Nieuwjaarswandeling uit de pen gevloeid is, besef je dat dit het laatste nummer van ons Bruuijsel in 1990 is. Voor een jaaroverzicht is het nog te vroeg dag, dat blijft toch het privilege van onze jaarvergadering in februari. Om U en onze vereniging een heel gezond, gelukkig en voorspoedig 1991 toe te wensen, kan het nooit te vroeg zijn en dat doe ik dan ook bij deze. Heel, heel veel goeds in het nieuwe jaar en tot ziens op de Nieuwjaarswandeling 6 januari.

Jullie voorzitter,

Pieter van der Voort.

Herfstexcursie Ameland (Inleiding)

Op zaterdag 13 oktober was het weer zover. Na een jaar van ongeduldig wachten stond weer een herfstexcursie naar een Waddeneiland voor de deur. 's Morgens vroeg (sommigen iets later) vertrokken Henk en Anita van den Acker, Lilian Beniers, Jan van Bergen, Willie Bergmans, Gertrude van de Elzen, Martien van de Elzen, Bart en Stephanie Gevers, Roos Helmer, John Hermans, Wim Hoefs, Wim Janssen, Berry Janssen, Simon Koopmans, Jos Marcelissen, Johan en Bennie van Roosmalen, Pieter Rutten, Jan Verhoeven, Pieter en Bep van der Voort en Martin en Jet de Wit naar Ameland, om daar wederom vijf heerlijke dagen mee te maken. Voordat sommigen van deze groep een verhaal over de belevenissen van die vijf dagen op Ameland willen vertellen eerst even het een en het ander over Ameland. Ameland is circa 25 kilometer lang en 4 kilometer breed en wordt bewoond door ongeveer 3000 mensen, verdeeld over vier dorpen te weten Hollum, Ballum, Buren en Nes. In dit laatste dorp ligt de aanlegsteiger van de boot die ons in een klein uur vanuit Holwerd naar Ameland bracht. Ook dit jaar verbleven we in een jeugdherberg welke helemaal aan de linkse kant van het eiland ligt, in de buurt van het plaatsje Hollum. De belangrijkste natuurterreinen op Ameland zijn, de Wadkant waarlangs een dijk loopt die voor een groot gedeelte te fietsen is, de Hollumer en Lange duinen langs de zee kant, de polders met zijn grote groepen rotganzen en goudplevieren, de zoute weide en het Oerd helemaal aan de rechterkant van het eiland. Kortom, een eiland waar dus veel te zien en beleven valt wat ook wel blijkt uit de volgende verhalen.

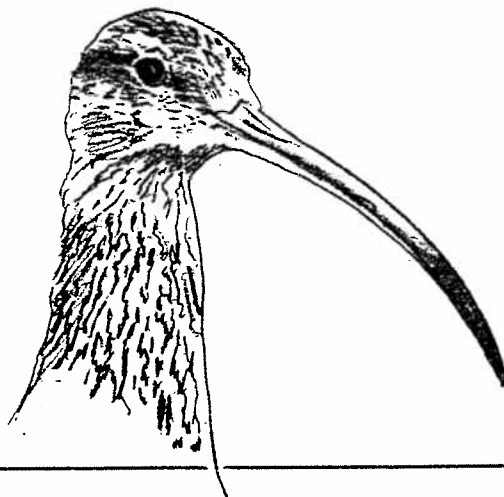
John Hermans

Verslag Ameland ... Pieter Rutten

Graag heb ik gehoor gegeven aan het verzoek van Peter Noy om een reisverslag te maken van de zeer mooie vogelexcursie naar Ameland.

Zaterdag: De reis begon al zeer vroeg in de morgen. De samenkoms was bij het marktveld na eerst keurig aan huis te zijn opgehaald door Anja en Henk. Iedereen was keurig op tijd behalve de hazen uit Odiliapeel, doch wat wil je met zo'n F-16 kun je gerust een tijdje later vertrekken. Voor Leeuwarden was het squadron dan ook weer compleet. De reis naar Holwerd was voorspoedig verlopen. Ruim op tijd voor het inschepen werd het vaste land met tranen in de ogen verlaten! Op het dek vertoefde de meeste eilandbezoekers. Er woei wel een stevig windje, maar door de pet vaster op het hoofd te drukken kon erger worden voorkomen. Het gezelschap varieerde in de leeftijd van 15 tot 65 jaar, de dames waren sterk vertegenwoordigd. In Nes aan de haven werd de collectief vervoerde bagage overgeladen op de aanhangwagen van de fietsverhuurder. Leuk, zo zorgde het comité toch maar even dat wij, nadat we de fietsen hadden ontvangen, zonder bagage naar Hollum konden fietsen. Het verblijf was de jeugdherberg bij de oude vuurtoren. In de jeugdherberg zocht ieder zijn eigen nestje. Doch inspecties van kiene dames bleven niet uit, en leerde dat zij hun nest thuis niet zo gekleurd achter lieten. Zelfs waren er voorzieningen in een bepaalde hoek van de jeugdherberg getroffen voor mensen die 's nachts een afkoeling voor hun voeten wenste. Deze konden op die plaats voldoende hun voeten bevochtigen. Na deze ruime oriëntatie in de jeugdherberg en nadat enkele mensen zich wat verfrist hadden, zijn we in de bar een bakje koffie gaan drinken. (of een ander aperitiefje) 's Middags zijn we met de fiets in kleine groepen de duinen in getrokken waar verschillende echte vogelaars, voorzien van goede kijkinstrumenten zeer rustig en alles observerend het duingebied doorkruisten. Je staat er als leek echt versteld van hoe mooi de vogels op grote afstand te bezichtigen zijn. 's Avonds allen aan het goed verzorgde diner waarna ieder goed voldaan nog even naar de bar ging. Daar werd tevens de balans opgemaakt door Bart, Jan en Henk van hetgeen er die middag gezien was.

Zondag : 's Morgens waren er al zeer vroege vogels met kijkapparatuur het bos in getrokken zo'n 100 meter van de jeugdherberg. Hier zag men prachtig hoe kruisbekken in een boom aan het foerageren waren aan de nog hangende denneappels.

De ontbijttafels waren voorzien van boter en melk. De rest mochten we zelf halen, ook de koffie en de thee. De verzorgers van de jeugdherberg kwamen er al snel achter dat goede koffie bij Brabanders snel op is. Het ontbijt was perfect en iedereen zorgde voor zijn eigen middag proviand, frisdrank en fruit.

Met zijn allen op de fiets en met volle teugen aan het vogelen langs de duinen naar het Oerd, een praktisch onbewoond gedeelte van het eiland met veel wandelpaden door de ongerepte natuur. We hebben zeer veel verschillende vogels door de kijker gezien. Het was fantastisch! Een opmetelijk strand, prachtig om te wandelen waar we zelfs Jan van Genten hebben gezien.

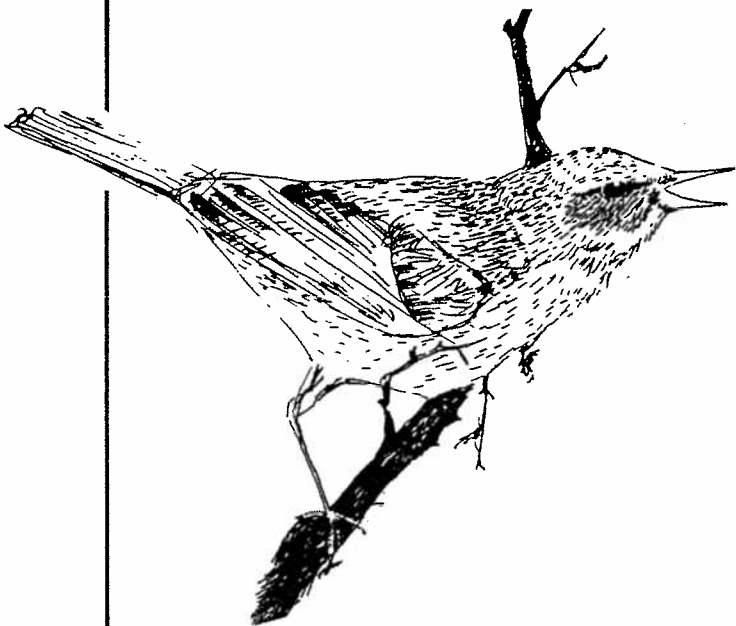
Terug langs de andere kant van het eiland, waar men aan de botanische samenstelling de zoute gronden kon herkennen. Zo terug langs de prachtig betegelde dijken. We hebben er erg veel vogels gadeslagen. Alles bij elkaar hebben we toch zeker 30 kilometer gefietst. En dat zonder fietspech!

Na 's avonds heerlijk gegeten te hebben werd de balans weer opgemaakt door Johan, Willy en Bart.

Maandag: Weer vroeg uit de veren. Even voor het ontbijt de wijde zee langs met mijn slaapgenoot Wim. Daarna met zijn allen op de fiets nadat Pieter bij eenieder had geïnformeerd of ieder voor die dag onder de pannen was. Eerst gingen we richting polders, dan weer eens over de dijk met af en toe ingelaste rustpauzes waardoor we de vogels een echt goed kon bekijken. We hebben zeer mooi aan de ooster Wijde Sloot gezeten waar meerdere watervogels de kijker passeerden.

Ook werd het polderlandschap versierd met overwegend zwart-bonte koeien om de wollige (al of niet gekleurde) viervoeters niet te vergeten. Ons lunchpakket werd genuttigd en daarna werd in het plaatsje Buren in een café een kopje koffie gedronken. De reis werd voortgezet richting vuurtoren want dat was een goed oriëntatiepunt. Hierna werd in de jeugdherberg het goed verzorgde avondeten genuttigd. Wat krijg je na zo'n dag toch een trek. 's Avonds in kolonne naar Hollum met of zonder achterverlichting op de fiets. Hier constateerden wij dat echte vogelaars als Willy onvoorstelbaar raad weten met een groot glas bier. Met de weddenschap versloeg hij alle records.

Dinsdag: Na eerste even een frisse neus gehaald te hebben werd het ontbijt gezamenlijk genuttigd en werd de dagindeling besproken. Met goedvinden van het organiserende comité heb ik me van de groepen afgezonderd om de landinwaartse cultuur te proeven. De gevels van de huizen met zijn mooie houten, groengeverfde tuinafscheidingen en het Natuurcentrum van Ameland waar de leefwijze van de vogels en andere dieren opgezet zijn in vitrines zijn gewoon prachtig om te bekijken. Ook was in het museum "de Natuurwijzer" in boekvorm te koop.

Deze dag was voor mij zeer de moeite waard, te meer daar voor een beginneling twee en een halve dag vogelen ruim aan de maat voldoet. Wat mij als semi-agrariër zeer sterk interesseerde is hoe het er met de melk van 37 stuks rundvee bedrijven aan toe ging wat betreft het transport van de melk naar Holwerd.

Friesland. De melk wordt om de 2 á 3 dagen door de melktankrijder opgehaald op de melkvee bedrijven en wordt vervolgens in Nes op het centraal opslagstation opgeslagen in grote koeltanken (4 graden Celcius) van 30000 liter (2 stuks). De tanks worden met 27000 liter melk gevuld en aan de andere kant van de zee worden deze tanks door tankwagens leeggezogen. Dit gebeurt via een PVC leiding met een lengte van circa 15 km en een binnendiameter van 10 centimeter. De wanddikte van de leiding is 1 centimeter. Na iedere lossing worden de tank en de leiding gecleaned d.m.v. PVC bollen die door de leiding worden gestuwd.

's Avonds aan de dis werden de gedachten uitgewisseld en kwam de verrassende vogelervaring dat de vogelaar aan het strand waar zondag op grote afstand een enkele Jan van Gent te zien was er nu wel 200 had gezien (hoe men deze kan tellen hebben ze de schrijver dezes niet geleerd.)

Door ervaring zijn Jan en Henk rijker geworden. Dat water toch nog steeds zijn eigen weg gaat hadden ze niet in de gaten. Ze hadden letterlijk en figuurlijk hun voeten nat.

Woensdag: De laatste dag gezamenlijk in de jeugdherberg van Ameland gegeten. Alles gepakt en centraal verzameld. Ook nu werd de bagage door de rijwielverhuurder met de aanhangwagen opgehaald om bij de boot onder Pieters wakend oog keurig afgeleverd te worden. De algemene instructie was uiterlijk om 12.15 uur aan de haven te verzamelen, na eerst de fiets weer afgegeven te hebben bij de verhuurder. Deze voormiddag ben ik het Oudheidskundig Museum in Hollum gaan bezichtigen, de zogenaamde Amelander Oudheidkamer. Er was te zien dat Ameland een historie heeft van 785 jaren, dat de koninklijke Oranje familie er zeer grote invloed op heeft gehad tijdens deze historie.

Alle vis- en landbouwwerktuigen waren er, duidelijk geëtiketteerd, te zien. Ook was er een film te zien van hoe men vroeger probeerde drenkelingen te redden met de reddingsboot. Alles met inzet van vrijwilligers.

Deze reddingsboot werd tot 1979 met 8 paarden door de duinen tot in de zee gebracht. In 1979 zijn er nog 8 paarden verdronken (er werden wel 4 drenkelingen gered!).

De walvisvangst heeft een rijke bloeitijd gekend met veel welvaart in verstreken decennia's. Uit de gegevens uit de Oudheidkamer kwam de onmetelijke grootte van de walvis tevoorschijn.

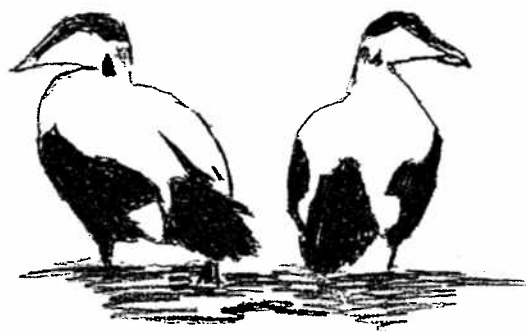
Lengte	:	27	meter
Longen	:	1226	kg
Hart	:	631	kg
Nieren	:	547	kg
Maag	:	1416	kg
Ingewanden en darmen	:	1563	kg
Lever	:	935	kg
Bloed	:	8000	liter
Spek	:	25641	kg (U leest het goed!!!)
Vlees	:	56444	kg
Beenderen	:	22280	kg
Tong	:	3185	kg

Zie daar ligt zo'n walvis.

Snel vertrokken met weinig tijd en sterke tegenwind richting Nes. Het vervoermiddel ingeleverd en dan naar de haven om per veerboot weer terug te gaan naar het vaste land. Bij de terugreis goed en wel ingescheept, iets buitengaats was het niet nodig om op het dek plaats te nemen. Het comité bevestigde weer eens, wij durven geen andere week voor eiland-bezoek te nemen, daar ook deze keer ons de weergoden goed bejegend waren geweest. Zelfs Marie en Piet zaten maandagavond nog laat buiten om van de natuur te genieten.

Conclusie: Superieur geslaagd en veel geleerd! (vooral luisteren) en allemaal hartelijk bedankt voor het leuke samenzijn.

Pieter Rutten.

Verslag Ameland ... Jos Marcelissen

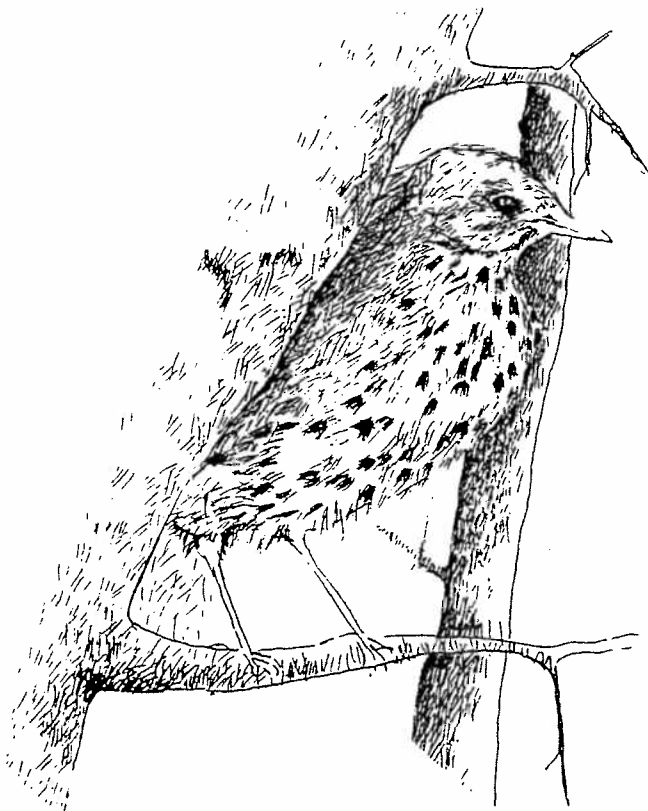
Dinsdag, 16 oktober.

Eigenlijk zou John deze dag moeten beschrijven. Hij is de 16de voor het eerst oom geworden. Voordat het zover was, gebeurde er nog al het een en ander. Op maandagavond zijn we met een man of zes de vuurtoren in geweest. We waren benieuwd wat er van de trek te zien zou zijn als we in de vuurtoren zouden staan. Om 22.00 uur ging de toren open. We waren er rond die tijd en konden zo doorlopen. Als ik me goed herinner waren er 234 treden naar boven en naar beneden natuurlijk ook. Op het moment dat we boven aankwamen vonden we al iets bijzonders. Een koperwiek had zich doodgevlogen tegen de toren. Het beestje was nog warm toen ik het in mijn handen gedrukt kreeg. Zo'n vogeltje vliegt duizend kilometer om zich vervolgens tegen een vuurtoren te pletter te vliegen. Als dat niet gebeurt dan loopt hij alle kans om door een ransuil geslagen te worden. Vreemde wereld. Het was druk op de toren, zowel met mensen als met vogels. Wat die mensen kwamen doen weet ik niet. Behalve vogels, waarin maar een enkeling in geïnteresseerd leek, was er maar weinig te zien. Hoewel, we hadden een aardig gesprek met onze voorzitter, die 58 meter lager stond. De opmerkelijkste vogel daarboven was een houtsnip, tegen de wind in ploeterend en daardoor langdurig op ooghoogte te zien. Verder trokken er talloze koperwieken en spreeuwen voorbij.

De dinsdagochtend begon voor mij solo. Voor het ontbijt fietste ik naar de wadkant. Eerst het monument voor de paarden aangedaan. De meesten kennen het verhaal denk ik wel. Op Ameland wordt de reddingsboot door tien paarden het water in getrokken. Op 14 augustus 1979 werd er alarm geslagen. Boot in nood. Redders in actie, paarden te water, iets ging fout en acht paarden verdronken. Het alarm bleek een grap. De paarden zijn in het duin begraven, een klein monument herinnert eraan.

Op het wad kwam ik Pieter tegen, die de ochtend ook in betrekkelijke eenzaamheid genoot. (Ik zeg met nadruk betrekkelijk, want waar blijft je eenzaamheid als je elkaar tegenkomt, nietwaar?) Een stukje verder zaten dui-zenden scholeksters te wachten tot het laag water werd.

Een van de aardigste dingen van de Ameland-tocht was dat zich elke ochtend, tijdens en na het ontbijt, spontaan groepjes vormden die elk hun eigen plan trokken en die elke dag van samenstelling wisselden.

Vandaag was de laatste dag om een grote tocht te maken. Met Lilian, Martin en Wim Janssen koos ik ervoor om langs de dijk naar Nes te lopen. We hoopten onderweg de lepelaar te zien die de Jannen en Henk die ochtend hadden gemeld. en de ijsgorzen die Wim wist te zitten.

De plas waar de lepelaar had gezeten leverde niet veel op, behalve een wilde zwaan. Hoewel, wilde? De nimmer verzakende ogen van Wim vonden de snavel eigenlijk wel erg zwart! En ja

hoor, het was een kleine zwaan. Voor de zoveelste keer betrapte ik me op het gevaar van oppervlakkig kijken. Er waren al meer wilde zwanen gezien, deze zwaan had ook geel aan de snavel dus ik dacht dat dit ook wel een wilde zou zijn. Mooi mis dus. Wim haalde overigens nog zo'n stuntje uit. We zagen onderweg grote aantallen goudplevieren. We namen zelfs de gelegenheid ze goed te bekijken. Toch was het weer dr. Janssen die op een gegeven moment een stelletje kemphennen ontdekte.

De ochtend vloog voorbij. In de buurt van Nes lag het ijsgorzengebiedje. We hadden prijs. Na enig zoeken vonden we de gorzen, onopvallende vogeltjes op een grote hoop grond.

De waddenexcursies kennen altijd een culinair hoogtepunt. Op Ameland vond dit hoogtepunt plaats in een achterafstraatje in Nes. Daar zit een viswinkeltje waar ze lekkerbekken verkopen die zo groot zijn als de schoen van Jan Verhoeven. Toen wij die daar genoten stroomden ineens alle Udense 50-plussers binnen. We zijn maar snel afgetaaid. (Dat had overigens niets met hun te maken. We moesten gewoon de bus halen.) Als je de eilanders wilt leren kennen kun je de bus daar goed voor benutten. Vooral die van kwart over drie. Daar zitten alle tienermeisjes van Ameland in. Ze laten een aantal vreemde rituelen horen en zien. Een ervan is het kankeren op de vislucht die er vaak in de bus hangt....

De dinsdagavond ben ik met Wim en nog wat mensen in de jeugdherberg gebleven, tot een uur of tien. Rond die tijd gingen we opnieuw "uilen" bij de vuurtoren. De vuurtoren werkt als een magneet op de koperwieken. De friettent werkt zo op vogelaars. We hebben geprobeerd de drang te weerstaan, maar het lukte niet. We moesten wel frikadellen gaan eten. Gelukkig bevonden we ons in goed gezelschap. De hele Vogelwacht was er verzameld. We hadden juist besteld toen Henk binnenstormde. Hij feliciteerde John met de woorden: "Ze heet Anouk, ze weegt zes pond en alles is goed gegaan." Anouk, we hebben een lekkere borrel gedronken op jouw geboorte.

Jos Marcelissen.

Verslag Ameland ... Anita v/d Acker

Na een rustige ochtendwandeling ga ik ontbijten. Na het ontbijt ga ik met Henk van den Acker, Jan Verhoeven, Jan van Bergen, Simon Koopmans en Wim Hoefs op weg.

We fietsen allereerst richting het wad via de dijk. Daar zien we een lepelaar. Daar ontmoeten we Piet en Marie de Jong, waar we even mee gepraat hebben. Hierna gaan we richting Nes. Daar waren gisteren namelijk sneeuwgorzen gezien, dus erop af. Bij de plaats aangekomen is er geen sneeuwgorst te bespeuren. Dus grote pech voor de fanatieke vogelaars.

Het is inmiddels etenstijd geworden. We fietsen naar Nes om er een hapje te eten. Henk, Jan Verhoeven en Wim nemen een spekpannekoek met ui. (De ui moest wel met een loop gezocht worden.) Jan van Bergen en Simon nemen een kop snert en ik een kop tomatensoep. Dit is de eerste keer dat ik meemaakte dat Jan Verhoeven blij was dat hij zijn eten op had.

Nu op weg naar het strand om Jan van Genten en andere interessante soorten te kunnen waarnemen. Bij paal 5 aangekomen ontmoeten we nog andere vogelaars van onze groep. Wij lopen verder richting Noordzee. Als we bij het strand aangekomen zijn, blijf ik achter. Ik heb last van een oude knie-blessure, die weer de kop opsteekt. Henk, Jan Verhoeven, Simon en Wim gaan verder het strand op. Ze lopen ook een stuk de zee in, waar nu zandplaten zijn in verband met het tij. Het is

inmiddels twee uur geworden en ik nuttig mijn lunchpakket in een duinpannetje. Jan van Bergen, die eerst was achtergebleven bij de andere vogelaars is inmiddels ook bij de anderen aangekomen. De tijd verstrijkt. Als het ongeveer half drie is geworden zie ik dat Jan Verhoeven en Henk nog verder de nu droge zandplaten op lopen. De stommerikken!! Letten ze dan helemaal niet op het water? Het tij is inmiddels alweer gekeerd en de vloed begint op te komen. Dat is vanaf mijn plekje in de duinen zichtbaar. Kwart voor drie loop ik naar Wim. Simon en Jan van Bergen en vraag hun hoe lang ze nog willen blijven staan. Ze begrijpen in eerste instantie niet goed wat ik bedoel. Ik maak hen opmerkzaam op het water wat steeds dichterbij komt. Nu proberen om de aandacht te krijgen van Henk en Jan Verhoeven. Wij roepen en zwaaien. En ja hoor, contact. Ze zwaaien net zo vrolijk terug. Dan maar blijven roepen.

Dan is Henk zo slim om via zijn telescoop te kijken wat wij precies bedoelen. Hij constateert dat wij naar het water wijzen en begrijpt nu wat we bedoelen. Dus nu zo snel mogelijk naar het strand terug.

Ze volgen netjes hun eerdere voetsporen, maar dan houden ze op. Het "eilandje" dat zij voor de heenweg benut hadden bestaat nu niet meer. Dus nu een andere vluchtroute gezocht.

Deze is er wel, maar enkel door een watergeul. Op blote voeten en met in de ene hand de laarzen met sokken en in de andere de telescoop bereiken ze uiteindelijk de overkant van de watergeul met natte broekspijpen. Na een stukje op blote voeten gelopen te hebben doen zij hun sokken en laarzen weer aan. Daarna zijn ze redelijk snel weer bij ons. Gelukkig ontsnapt aan het water.

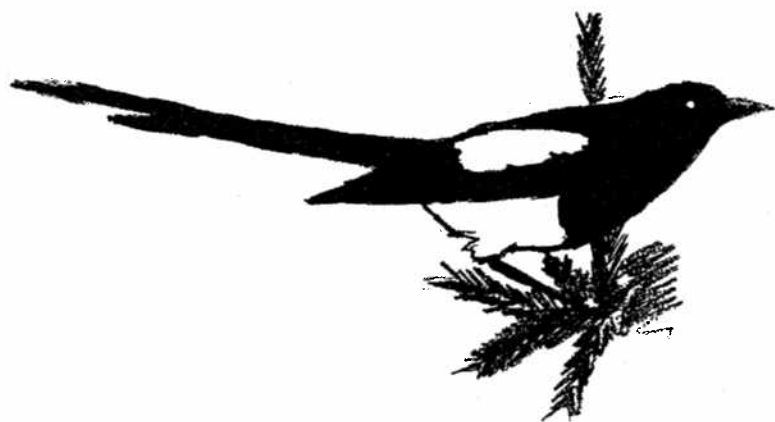
Aan de duinrand wordt door ons nog een korte pauze ingelast, alvorens weer richting onze fietsen te gaan. Dan zie ik ineens een vogeltje. In eerste instantie denk ik een tapuit. Maar nee, dat kan niet een tapuit staat veel hoger en rechter op zijn pootjes. Dus deskundige hulp ingeroepen. Het blijkt de sneeuw-gors te zijn, waar we de hele morgen langs de wadkant naar uitgekeken hadden.

's Avonds wordt er natuurlijk nog wat nagelachen over het avontuur van Henk en Jan Verhoeven.

Daar dit de laatste avond is op het eiland gaan we met bijna de hele groep naar Hollum, om een gezellige avond te hebben ter afsluiting. Rond 11 uur gaan we richting jeugdherberg. Onderweg blijft bijna de hele groep bij een snackbar hangen. Ze hebben honger!! Enkele van ons fietsen door. Bij de jeugdherberg aangekomen worden we door Lilian op de hoogte gebracht van de geboorte van een dochter van Jan-Willem en Gina Hermans. Henk gaat terug naar de snackbar om dit heuglijke feit te vertellen aan John Hermans en de rest van de groep.

Niet lang erna was de hele groep terug bij de jeugdherberg om nog van een laatste goede nachtrust op Ameland te genieten.

Anita van den Acker

Waargenomen vogels Ameland 1990

1. kokmeeuw	61. strandleeuwerik
2. zilvermeeuw	62. veldleeuwerik
3. eidereend	63. blauwe reiger
4. kauw	64. wilde eend
5. bonte strandloper	65. huiszwaluw
6. scholekster	66. meerkoet
7. wulp	67. pijlstaart
8. goudplevier	68. havik
9. zilverplevier	69. rietgans
10. graspieper	70. klapekster
11. bontbekplevier	71. baardmannetje
12. vink	72. velduil
13. kievit	73. paapje
14. huismus	74. pimpelmees
15. aalscholver	75. koperwiek
16. spreeuw	76. zwarte roodstaart
17. merel	77. wilde eend
18. houtduif	78. holenduif
19. wilde zwaan	79. grauwe kiekendief
20. smient	80. sperwer
21. kraakeend	81. kruisbek
22. slobbeend	82. boomkruiper
23. fazant	83. vlaamse gaai
24. koolmees	84. heggemus
25. wintertaling	85. zwarte mees
26. zwarte kraai	86. waterral
27. ekster	87. keep
28. torenvalk	88. ruigpootbuiserd
29. witte kwikstaart	89. zwartkop
30. grote bonte specht	90. bonte kraai
31. sijs	91. grote lijster
32. kneu	92. zanglijster
33. middelste zaagbek	93. turkse tortel
34. rosse grutto	94. tortelduif
35. bergeend	95. dwergmeeuw
36. stormmeeuw	96. kluut
37. tureluur	97. grauwe gans
38. drieteenstrandloper	98. fuut
39. grote mantelmeeuw	99. waterhoen
40. zwarte zee-eend	100. dodaars
41. rotgans	101. kuifeend
42. grote stern	102. ransuil
43. steenloper	103. buizerd
44. tapuit	104. roek
45. kramsvogel	105. matkopmees
46. ijsgors	106. jan van gent
47. blauwe kiekendief	107. witgatje
48. kanoetstrandloper	108. sneeuwgorst
49. rietgors	109. roodkeelduiker
50. watersnip	110. roodhalsfuut
51. groenpootruiter	111. grote jager
52. kemphen	112. kleine mantelmeeuw
53. roodborst	113. houtsnip
54. winterkoning	114. lepelaar
55. roodborsttapuit	115. kleine rietgans
56. frater	116. geoorde fuut
57. bruine kiekendief	117. middelste jager
58. kleine plevier	118. kleine zwaan
59. groenling	119. dwergstern
60. visdief	120. slechtvalk

Jan Verhoeven

Jaarverslag werkgroep V.L.U.

De werkgroep V.L.U. heeft onlangs haar eerste werkseizoen ('89-'90) afgerond. Onze werkgroep heeft ten doel het aanleggen, herstellen en beheren van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden via werkdagen en voorlichtingsactiviteiten. U heeft er vast wel eens iets over gehoord of gelezen in het Udens Weekblad.

Met onderstaande werkdagverslagen willen we de leden van IVN en Vogelwacht informeren over de werkzaamheden van het afgelopen seizoen om ze alvast wat op te warmen voor het komend seizoen.

1ste werkdag; 20-01-1990, Kooldert, 25 vrijwilligers

Op de eerste werkdag van de V.L.U. was Emiel Rijken van het Brabants Landschap ter ondersteuning aanwezig. Hij had voldoende gereedschap bij zich om een heel bos te vellen. Desalniettemin kozen we voor een doorgegroeide houtsingel, die "teruggezet" moest worden.

Emiel Rijken gaf een korte inleiding op de te verrichten werkzaamheden. Ook demonstreerde hij, hoe je om moest gaan met een zaag, bijl, hiep en zeis. De meeste vrijwilligers stonden met jeukende handen te luisteren en Chris van Lieshout liet zijn motorzaag vast voorgloeien.

Toen konden we eindelijk aan de slag. Om 10.30 uur verraste Gerrit Schotveld de vrijwilligers, die eigenlijk door wilden werken, met koffie. Dit haalde ons echter niet uit ons ritme, integendeel. Om 12.00 uur was ons doel bereikt. Zo'n 200 meter elzensingel (390 stammen) lag ietwat verspreid in het weiland uitgesorteerd naar brandhout en twijghout. En toen was er erwtensoep, die Wouter Kalkman met liefde (en vuur) had opgewarmd en geschonken was (met worst) door Unox uit Oss.

2de werkdag; 26-01-1990, Kooldert, 5 vrijwilligers

Op de tweede werkdag stond de verplaatsing van het te verkopen brandhout op het programma. We hadden een opslagplaats gevonden voor dit hout bij dhr. Claassen op de Lagerandweg.

Maarten van de Berg leende ons een trekker met kar, inclusief een bestuurder (Herman Raaijmakers) met grote handen. Het was een vrij omvangrijk karwei, met veel fitness en body-building gesteun en gekreun. Pas om 12.00 uur was dit karwei geklaard en lag er zo'n 15 kubieke meter hout klaar voor vertrek.

3de werkdag; 17-02-1990, Kooldert, 10 vrijwilligers en 23 jeugd-IVNers

Op de derde werkdag hebben we een aantal wilgen geknot en een paar hopen twijghout verbrand.

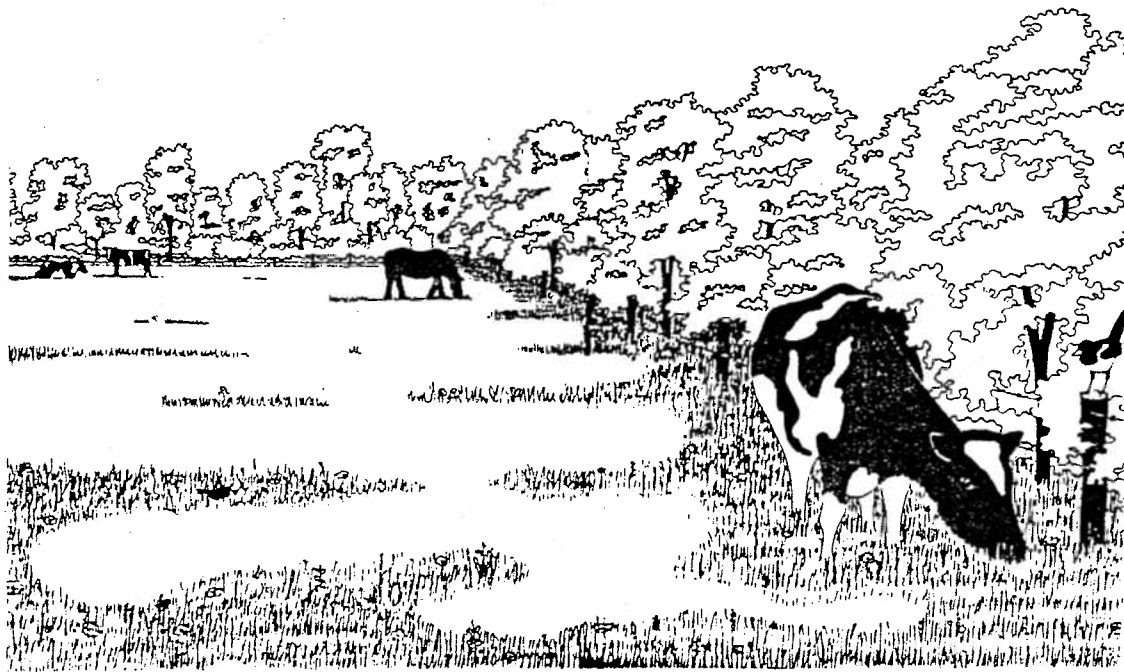
Helaas hebben we slechts 11 van de geplande 50 wilgen geknot. Er waren wilgen genoeg, maar niet genoeg vrijwilligers. Het verbranden van het afvalhout ging erg slecht. Zo'n 23 aanwezige jeugd-IVNers waren zelfs bang dat er helemaal niks wilde fikken. Het twijghout was nl. nog vrij nat. Het hout van knotwilgen is opgestapeld in het elzenbosje langs het fietspad. Wederom was er voldoende koffie en soep om de inwendige mens te versterken.

4de werkdag; 10-03-1990, Kooldert, 5 vrijwilligers

Doel van de vierde werkdag was het verbranden van de rest van het twijghout, het opruimen van zwerfvuil en het planten van nieuwe boompjes en struikjes.

Het afvalhout wilde prima branden. Er was voldoende wind. We haalden daarnaast 1,5 aanhangwagen zwerfvuil uit de elzensingels. Tenslotte zijn er jonge elzen en wilgen geplant. Later is hier nog vuilboom en gelderse roos bijgeplant.

Ernest de Groot

Oproep V.L.U.

Bij de werkgroep V.L.U. van IVN/Vogelwacht is, wegens achterstallig onderhoud bij veel kleine landschapselementen in de omgeving van Uden, plaats voor een tiental actieve

VRIJWILLIGERS LANDSCHAPSBHEER M/V

Algemene informatie

De werkgroep V.L.U. is een werkgroep van zowel IVN als Vogelwacht. Deze werkgroep houdt zich bezig met het herstel en onderhoud van kleine landschapselementen via werkdagen en voorlichtingsactiviteiten.

Functie-informatie

Tot het takenpakket van een vrijwilliger landschapsbeheer behoren de volgende activiteiten:

- knotten van wilgen en terugzetten van elzensingels en houtwallen
- transporteren van brandhout en branden van twijghout
- aanplanten van bomen en struiken incl. de nazorg
- graven/uitdiepen van poelen, greppels en sloten
- onderhouden van contacten in en buiten de koffie- en soeppauzes

Functie-eisen

Gelet op de taken van werkgroep V.L.U. worden voor deze vacature vrouwen/mannen gezocht met:

- een praktisch werk- en denkniveau
- een inspirerende stijl van bomen vellen/takken hakken
- grote handen, danwel een goede mondelinge uitdrukkingsvaardigheid
- gevoel voor ecologische verhoudingen
- vermogen om met grote zelfstandigheid in groepsverband te kunnen werken
- weinig/veel ervaring op het gebied van vrijwillig landschapsbeheer, handschoenen, werkkleding en geëigend gereedschap

Salariëring

Voor deze functie wordt onafhankelijk van leeftijd en ervaring een salaris tot maximaal 2 koppen koffie en 2 koppen gevulde soep per werkdag geboden. Daarnaast verkrijgen werkgroepleden:

- een uitgebreid jaarverslag en een jaarvergadering V.L.U. (met gratis koffie met koek en lezing)
- korting bij de aankoop van brandhout
- voldoende frisse lucht en beweging gedurende de wintermaanden
- een aantal gezellige ochtenden/middagen

Voor nader informatie kunt u zich wenden tot de huidige coördinator V.L.U., de heer Ir. E.H.J.M. de Groot, telefoon 04132-64348

Sollicitaties zonder vermelding van persoonlijke gegevens, ervaring, referenties en dergelijke, worden gaarne ingewacht bij bovengenoemd coördinator.

Vogel onder de loep ... de huismus

Zoals jullie wel zullen weten vinden we in Nederland twee soorten mussen. de huismus en de ringmus. De andere twee, de heggemus en de grasmus worden wel zo genoemd, maar hebben met de mussen geen nauwe verwantschap. Dit valt al direct op wanneer je naar de snavels kijkt. Heggemus en grasmus hebben smalle spitse snavels, uitstekend geschikt om insecten mee te vangen. De huismus en de ringmus hebben dikke, forse snavels waarmee ze uitstekend granen kunnen bemachtigen. De huismus verschilt al van de ringmus door het feit dat het mannetje en het vrouwtje bij de huismus verschillend van kleur zijn terwijl het mannetje en het vrouwtje van de ringmus niet van elkaar te onderscheiden zijn. De ringmus heeft een chocoladebruine kop en hiermee is hij het makkelijkste te onderscheiden van zowel het mannetje als het vrouwtje van de huismus die dit niet hebben. Het mannetje huismus heeft bruinachtige bovendelen met zwarte strepen en een leigrijze kop en zwarte kin/keelvlak die vooral in de winter duidelijk te zien is. Het vrouwtje mist deze kin/keelvlak alsook de leigrijze kruin en bovendien zijn de bovendelen wat fletser van kleur dan bij het mannetje. Het voorkomen van de huismus is eigenlijk gemakkelijk uit te leggen. Overal waar mensen wonen kom je ook huismussen tegen en hiermee is hij de cultuurvogel bij uitstek. Geen vogel profiteert zoveel van de mens als de huismus. Dit komt niet alleen naar voren wat betreft de huismus nestgelegenheid bieden, maar ook wat betreft voedselvoorziening is de huismus geheel afhankelijk van de mens. De huismus broedt dus bij de mensen in zgn. losse kolonies, d.w.z. de nesten zitten in groepen bij elkaar, maar met onderling nogal variabele afstanden. Bij voorkeur broeden huismussen onder de onderste rij dakpannen van een gebouw. Daarnaast vind je de huismus ook broedend in allerlei holten en spleten die in een gebouw te vinden zijn. Zelf constateer ik de laatste tijd in onze omgeving een achteruitgang van de huismus. Zou dit misschien verband houden met het feit dat de laatste jaren hoe langer hoe meer gaten (ook onder dakpannen) dichtgemaakt zijn? Het nest zelf is een slordig bolrond bouwsel van strootjes en takken. Het lijkt nog een klein beetje op de nesten die weervogels in Afrika maken (de hangende bolvormige nesten, dikwijls in groot aantal bij elkaar in een boom hangend). Met de weervogels zijn de huismussen dan ook het nauwst verwant, maar schijnbaar hebben ze de verfijnde kunst van het bouwen van dergelijke nesten in de loop van de evolutie verleerd. De huismus vertoont twee soorten baltsgedrag: een solitaire en een sociale balts.

Bij de solitaire balts zit een mannetje in de buurt van een geschikte nestplaats en probeert door geluid en gedragingen (opgezette veren) een vrouwtje te lokken om ermee te paren. Daarnaast heb je dus de sociale balts waarbij dikwijls een vrouwtje achterna gezeten wordt door een aantal mannetjes. Als de groep dan uiteindelijk neerstrijkt vertonen de mannetjes de zgn. paradebalts. Ze steken de hierbij gespreide staart omhoog, laten de iets gespreide vleugels wat afhangen, trekken de kop in en houden hem schuin omhoog. Wat precies de verklaring is van de sociale balts is niet duidelijk maar het blijft in ieder geval een interessant schouwspel. Let hier in de lente maar eens op. Na het baltsen komt dan de uiteindelijke paring. Dit heb ik eens een keer van heel nabij kunnen meemaken en dat gebeurde op de volgende manier. In de holte van een dakpan zat het vrouwtje. Het mannetje wipte telkens op de bulten links en rechts van de holte van de dakpan. Na dit een tiental keren te hebben gedaan paarde hij uiteindelijk met het vrouwtje. Dit schouwspel herhaalde zich een aantal keren waarna de mussen zich weer bezig gingen houden met het leven van alledag. Een huismussenpaar produceert een tot drie legsels per jaar en per legsel worden er vier á vijf witte eieren (kenmerk holenbroeder) gelegd waarvan drie á vier jongen uiteindelijk uitvliegen. Het voedsel wat de jongen de eerste dagen krijgen wijkt duidelijk af van het voedsel waarmee de huismus zich het grootste gedeelte van het jaar in het leven houdt. De eerste dagen zijn het namelijk insecten (eiwitrijk voedsel, wat het beste is voor de groei). De rest van het jaar zijn het vooral onkruidzaden wat in de nazomer nog wordt aangevuld met zaden van granen. In deze tijd verlaten dan ook veel mussen de menselijke omgeving om zich massaal tegoed te doen aan het graan van de korenvelden. Ook in de winter vult de huismus zijn voedsel aan in de vorm van granen die door de mens worden uitgestrooid (brood, kippevoer e.d.). Na afloop van het broedseizoen zijn er in Nederland naar schatting tien tot twintig miljoen mussen. Na de winter kort voor het broedseizoen zijn er dit nog maar vier miljoen. Hieruit valt wel op te maken dat er veel exemplaren dood gaan. Vooral onder de jongen is de sterfte het grootst. Slechts een kwart van de jongen zal het volgende broedseizoen halen. Bij de volwassen vogels is dit percentage ongeveer 65%. De grootste sterfte wordt volgens onderzoekers veroorzaakt door roofvijanden waarbij de sperwer wel de belangrijkste predator van de huismus kan worden genoemd. Daarna komen ongelukken en allerlei ziektes die er voor zorgen dat er dus zo weinig huismussen meedoen aan het nieuwe broedseizoen. Maar ja zo zit nu eenmaal de natuur in elkaar, de zogenaamde 'struggle for live', wat betekent dat alleen de sterkste huismussen overleven en weer voor reproductie zorgen waardoor de soort de meeste kans heeft om te blijven voortbestaan (zwakke exemplaren zou een zwakke soort geven die snel uitgestorven zou zijn). Ik hoop door dit schrijven dat de interesse voor de huismus bij jullie nu wat meer gewekt is zodat je iets langer dan voorheen bij de huismus stilstaat. Ik verzeker jullie, het is de moeite waard.

John Hermans.

"Que Costa Rica!".....

.....riep Columbus in 1502 toen hij als eerste Europeaan voet aan wal zette in het land dat we nu Costa Rica noemen. Hem leek de kust daar zeer rijk en dat bleek ook zo te zijn op het

gebied van flora en fauna. Columbus verwachtte er echter goud, maar dat viel tegen. Costa Rica (letterlijk "Rijke kust") was een dicht oerwoud met een handjevol bewoners (Indianen genaamd). Alleen langs de Atlantische kust was een deel gecultiveerd. De Indianen trokken zich terug in geïsoleerde gebieden en namen door mishandeling en ziektes snel in aantal af. De Spaanse kolonisten moesten zodoende zelf het land gaan bewerken. Omdat ze te arm waren om slaven in dienst te nemen, bewerkten ze alleen zoveel grond als nodig was om zelf in leven te blijven. Zo

ontstond er geen systeem van groot grondbezitters, maar leefde de Spaanse bevolking onder verhoudingen van "gelijke rechten, gelijke plichten". Dit werd de basis voor een stabiel, democratisch systeem, wat Costa Rica nog steeds onderscheidt van zijn roerige buurlanden. In de vorige eeuw kwam er een zekere welvaart door het verbouwen van koffie op de vruchtbare vulkaanhellingen. De kustgebieden werden gebruikt voor groot-schalige bananenplantages. Daarnaast is er veel oerwoud gekapt om er veeteelt te bedrijven. Vlees bleek een prima exportartikel voor de hamburgerbedrijven van de Verenigde Staten. Ondertussen ontwikkelde er zich in Costa Rica een politiek systeem waarin het leger werd afgeschaft en het beschikbare geld werd besteed aan sociale voorzieningen, goede gezondheidszorg, onderwijs en.... natuurbeschoud. De regering maakte de laatste resten oorspronkelijk bos tot nationale parken: zo werden tienduizenden (!) plante- en diersoorten gered en kreeg Costa Rica zijn belangrijkste toeristische attractie. In vier van die nationale parken heb ik begin 1990 met een aantal vrienden een maand rondgetrokken. Het was fascinerend, ontspannend maar ook inspannend. We trokken met fotocamera's, tenten en voedsel voor minstens een week steeds weer een ander park in. We gingen te voet, dus ver weg van de weinige wegen, bebouwing en bevolking. Op zoek naar de duizenden plantesoorten, de kleurrijke vogels, talrijke amfibieën en reptielen en vergeet niet de insecten en het avontuur. Toch was het geen overlevingstocht. We waren goed voorbereid en gewapend met slangenserum en machetes. Ook de jungle-oil kwam van pas. Alleen regenjassen hadden we niet allemaal. Daarom overkwam ons wel een oer-hollandse verkoudheid, maar dat is toch nog altijd beter dan een tropische malaria.

Costa Rica is net ietsje groter dan Nederland, maar daarmee houdt dan ook elke vergelijking op. Het ligt in Midden-Amerika tussen twee oceanen, de Atlantische en de Stille, en tussen Nicaragua en Panama. Het is aan de kust een vlak laagland, oorspronkelijk begroeid met (vochtig) tropisch regenwoud. In de lengterichting ligt parallel aan de 2 kusten een bergketen van oude en werkende vulkanen, die tot bijna 4.000 meter hoog zijn. We beklommen de hoogste berg van Costa Rica in de hoop dat we beide oceanen konden zien, maar het was helaas niet helder genoeg. Toch hadden we onze verrekijkers niet voor niets meegenomen, want we zagen daar voor het eerst gieren.

De eerste tocht ging naar Tortuguero: een tropisch moerasbos aan de Atlantische kust en bekend om zijn strand waar zeeschildpadden hun eieren leggen (vandaar de naam). We waren echter na het legseizoen en vonden alleen uitgekomen eierschalen (net ingedroogde pingpongballen) De enige wegen waren over water. We leerden van een Costaricaanse bioloog de geheimen van het oerwoud, gifslangen, kippestaartpalmen, slangehalsvogels, luiaarden de knalrode (pijl)gifkikkertjes van nog geen 2 centimeter groot. Een fantastische ervaring, ondanks (of ook dankzij?) de aanhoudende regen en de enorme modderboel door het kamperen op klei-grond: je ervaart nu het ontbreken van een humuslaag in een tropisch bos beter dan uit menig aardrijkskundeboek!

De tweede tocht was naar de bergen: op weg naar de Chirripo (3819 meter hoog). Via het laaglandregenwoud klommen we al gauw naar het nevelwoud. We zagen de quetzal (een paradijselijke vogel) helaas niet, maar hoorden wel overal de bell-birds, terwijl we in een waas van nevels verder klommen, bezweet maar toch kil, overnachtend in een hut en een grot en uiteindelijk boven de vegetatie uitklimmend. Maar vlak daarvoor hadden we uren oponthoud: talrijke kolibri's en diverse grote spechtsoorten dwongen ons steeds weer onze telelenzen uit te pakken, maar ze waren te snel. Boven de boomgrens was het uitzicht overweldigend, alleen weinig vogels te zien. We kampeerden op 3500 meter hoogte. Overdag liep ik een zonnesteek op: 's morgens zaten er ijsblokjes in de veldflessen. We liepen na 2 dagen dezelfde weg terug, maar alles leek van bovenaf gezien weer heel anders.

Over de derde tocht is weinig te vertellen. Het was naar Corcovado, een tropisch bos op een schiereiland aan de pacifische kust. Dit was werkelijk het einde! Een en al Bounty-strand, met zelfgewonnen kokosmelk, zwarte haviken, haaien, jaguar-sporen, een overval van parasolmieren en duikende pelikanen. Alleen dia's kunnen een heel klein beetje dit gebied en ons gevoel weergeven. Misschien komt dat er nog eens van.

Ik was niet van plan reclame te maken voor Costa Rica. Het wordt er steeds drukker en als je prachtige dia's van ara's, toekans of fregatvogels wil maken, kun je beter naar het Noorder Dierenpark in Emmen gaan. Maar als je ook de sfeer wil proeven en de hitte wil voelen, zal je toch zelf naar Costa Rica moeten gaan. Ik hou je niet tegen.

Cora de Leeuw.

Jaarverslag werkgroep nestkasten

BROEDRESULTATEN OVER 1990.

Het afgelopen seizoen zijn de kasten meerdere malen gecontroleerd dan gebruikelijk is. Normaal vindt de controle om de week plaats, te beginnen half april, en eindigend, afhankelijk van de bezetting, omstreeks begin juli. Dit betekent een controle van zo'n vijf tot zeven maal per broedseizoen.

Op verzoek van het Instituut voor Oecologisch Onderzoek te Heteren is in de ei-periode elke week gecontroleerd. Dit instituut is namelijk in opdracht van het Ministerie van landbouw bezig met een onderzoek naar eischaal kwaliteit.

Er is al een landelijk onderzoek gaande dat moet aantonen dat de eischaal kwaliteit van de holbewoners in de sterk verzuurde gebieden op arme zandgronden veel minder is dan elders in ons land. Volgens de onderzoekers zou door deze verzuring een kalkgebrek optreden (wat logisch lijkt) waardoor de ei-kwaliteit sterk terugloopt en zelfs het eieren aantal al sterk verminderd is. Zo hebben ze onderzocht, na het uitvliegen van de jongen in het afgelopen voorjaar, of er in de verlaten nesten nog kalkresten aanwezig waren. Vooral mezen voeren hun jongen namelijk met kalk i.v.m. de ontwikkeling van het skelet, waardoor er kalkresten achterblijven. In de bossen (of delen van bossen) waar de vogels de beschikking hadden over slakkenhuizen of schalen van kippe-eieren: bij boerderijen of picknickplaatsen in de omgeving, werden die ook in de meeste nesten aangetroffen en hadden de vogels geen slechte eieren.

In bossen waar deze kalkbronnen niet of nauwelijks voorkwamen werden slechte eieren gevonden en weinig of geen kalkresten in de eieren gevonden.

Deze onderzoeksresultaten onderstrepen nog eens het belang van kalk in de broedtijd en laten, (volgens de onderzoekers) zien, dat de aanwezigheid van zulke kalkbronnen van essentieel belang is voor het slagen van een broedsel.

Onze bijdrage aan dit onderzoek is: het aantonen of in onze omgeving ook sprake is van slechte broedsels, zo niet, dan aan

te tonen waar en welke kalkbronnen de vogels in onze omgeving benutten om hun eischaal kwaliteit op peil te houden. Het onderzoek vindt dit jaar en volgend jaar (indien te weinig gegevens) plaats. Echter aan onze broedresultaten te zien, is er in onze omgeving nog niet direct aantoonbaar dat er door de hier broedende vogels niet voldoende kalkbronnen aanwezig zouden zijn. Van de 140 broedsels uit onze mezenkasten was het gemiddeld aantal eieren ruim 8 stuks,

wat naar mezenbegrippen een vrij normaal gemiddelde is.

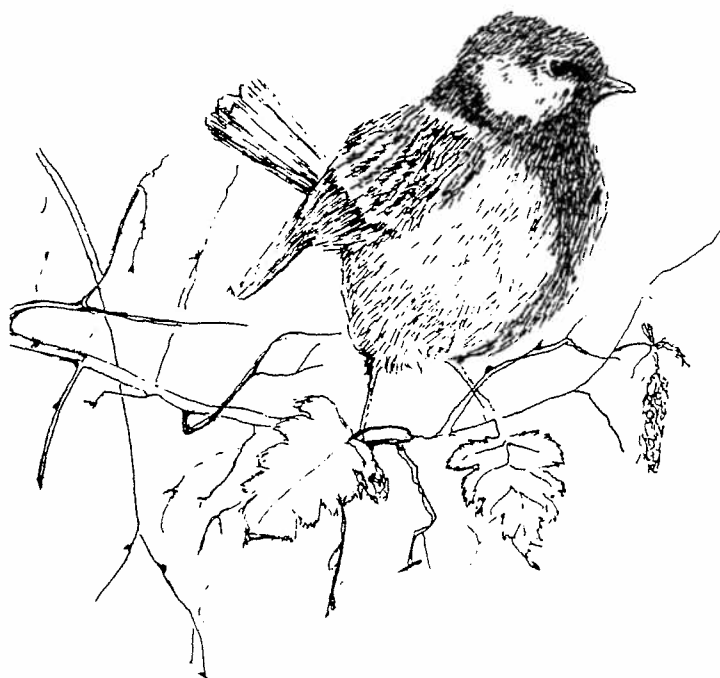
Dan na het hele verhaal alsnog de broedresultaten over het afgelopen broedseizoen van 1990.

Soort	legsels	eieren	jongen	lege kasten	verst-oord	wegge-haald
koolmees	93	719	554			
pimpelmees	36	333	291			
zwarte mees	11	79	71			
bonte vliegenvanger	1	5	5			
gekraagde roodstaart	1	1	5			
Totaal	142	1141	926	58	9	7

Namens de vogelwerkgroep Nestkasten.

Harry Claassen.

In gesprek met ... Peter Wienbelt

Op vrijdag 7 december togen wij gedrieën Jan-Willem, Anouk en ikzelf richting Den Brier.

Onder het genot van knapperend haardvuur en een grote speculaaspop die Peter van Sinterklaas in zijn schoen kreeg, wat wil je met maat 45, werd er gezellig gekletst.

Te vragen viel er niet echt veel. Wij kennen Peter eigenlijk allemaal wel uit zijn eigen vrolijke verhalen in het "Bruujsel". Met deze verhalen wil Peter in de voetsporen treden van schrijver Jan Wolkers, de aanleg voor schrijven is een familie-eigenschap.

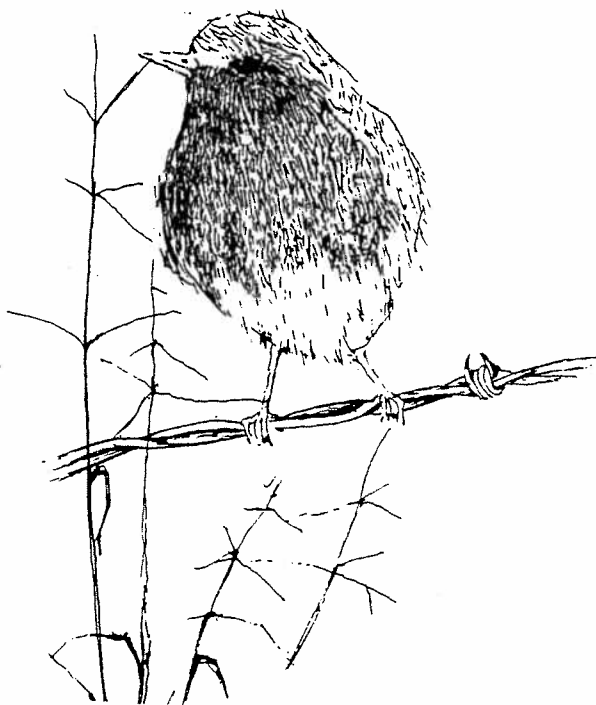
Peter kon 2 jaar gelden nog geen vink van een mus onderscheiden en dacht dat je al over heel wat kennis moest beschikken om vogelwachter te kunnen worden. Hij wandelde vaak 's zondags met Agnes en kinderen maar zag meestal niet zo veel, totdat ze met een publiekswandeling mee gingen. Zo is hij ook lid geworden, en een fanatiek lid. Gelukkig voor Agnes is hij zoals hij zelf zegt fanatiek maar niet getrouwd met vogels. Maar dat hij graag vogels om zich heen heeft blijkt wel uit het feit dat ze tijdens een weekend in een bungalowpark zelfs een netje met pinda's inpakten om vogels te lokken.

In zijn tuin heeft hij een speciaal vogelbosje gemaakt, waar niet alleen familie Wienbelt van geniet maar ook kat Jaap, die ook vogelliefhebber is, maar eigenlijk toch meer van konijnen houdt.

De vogelkennis die Peter bezit is voortgekomen uit inventarisaties en de BMP wandelingen. Vaak loopt hij dan met kenners en die nemen dan de tijd om hem uit te leggen wat er gehoord en gezien wordt. Thuis zoekt hij dan de vogel nog even op in het Vogelboek, een van de weinige vogelboeken die aanwezig zijn. Om de vogelgeluidjes onder de knie te krijgen doet Peter mee met de piepcursus. Alleen of het werkt?, er wordt meer gekletst en gebabbeld dan gepiept. De geleden schade wordt tijdens autoriteiten van en naar het werk ingehaald met vogelbandjes, waar hij veel vogels op herkent (aan de koe of hond op de achtergrond).

Buiten het vogelen is Peter ook met andere milieuzaken bezig. Zo doet hij aan carpooling en is op het bedrijf bij de "milieugroep", waar hij zich samen met nog een aantal collega's bezighoudt met de milieuproblematiek en o.a. discussies houdt over plastic bekertjes.

Thuis wordt afval apart ingezameld, zover dat mogelijk is met een Kliko waar niets gescheiden in kan. Er worden zo min mogelijk milieuvervuilende dingen gekocht.

Volgend jaar zien we Peter niet alleen met vergaderingen, inventarisaties en tijdens BMP wandelingen maar ook met de herfstexcursie. Er moet nog wel even met Agnes gevochten worden of hij alleen mag of dat ze samen gaan.

Ze hebben samen goede herinneringen aan het Wad. Tijdens een vispartijtje sloeg Peter Agnes aan de haak en ze is niet meer uit zijn net gekomen, ondertussen zijn ze alweer 12,5 jaar getrouwd. Wel stelden ze voor om te gaan wadlopen om de kosten te drukken en dan niet op de manier van Jan en Henk maar georganiseerd.

Ondertussen begon er in de reiswaag iemand te mopperen. Het was tenslotte bijna 24.00 uur en al lang etenstijd geweest, dus waren we genoodzaakt richting huis te gaan. Agnes en Peter bedankt voor het gezellige avondje en voor de informatie voor mijn verhaal.

Gina Hermans

Inventarisatie Maashorst

Dit keer is er niet zo gek veel te melden over onze zondagse inventarisaties. Ten opzichte van de vorige publikatie in het Bruujsel is er één wandeling aan het overzicht toegevoegd. De belangstelling voor deze inventarisatie op 7 oktober was nogal gering waardoor er slechts in twee van de drie gebiedjes geïnventariseerd kon worden.

Niettemin was het ook nu weer meer dan de moeite waard om mee te lopen. Nog voordat wij, de twee Jannen, Anette en ik bij het beginpunt van gebiedje 1 waren aangekomen hadden we al vierentwintig (!!) soorten te pakken waaronder twee prachtige paapjes en een zwarte roodstaart. En ook tijdens de inventarisatie werden we getrakteerd op een spectaculair aanbod, maar liefst 37 soorten lieten zich zien of horen.

Nagekomen bericht:

Kraanvogelwaarnemingen tevens doorgeven aan Jan Verhoeven, telefoon 04132-69381. De volgende gegevens zijn daarbij van belang: aantal, geluidmakend, vliegrichting, formatie en tijdstip.

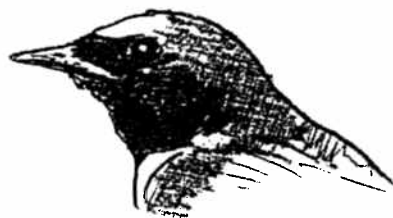

Vogelwacht Uden E.O. Inventarisatie 1990

tot # inventarisaties	14	11	18	1	22	6	17	19	16	7	totalen					totaal voor			
10	jan	feb	mrt	apr	apr	mei	jun	aug	sep	okt	per gebied					de Maashorst			
gebied —>	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	1	%	2	%	3	%	tot	%	
aalscholver										132	132	10					132	3	
blauwe kiekendief						1					1	10					1	3	
blauwe reiger																			
boeren zwaluw					1		8	29	33		26	30	38	33	7	22	71	29	
bonte kraai		2													2	11	2	4	
boomkruiper		1					1	2	2	1	3	30	3	33	1	11	7	25	
boomleeuwerik				4						1					5	22	5	7	
boompieper			1	1	21	8	10		3		17	30	13	33	14	33	44	32	
bosrietzanger																			
braamsluiper																			
buizerd	1	6	14	5	2	1	1	2	7	5	19	70	15	56	10	78	44	68	
ekster			1		1		1	1					4	44			4	15	
fazant	2	6		5	2	1	3	2			6	30	14	56	1	11	21	32	
fitis			1	24	51	10	15				25	30	35	33	41	33	101	32	
fluiter						1					1	10					1	3	
geelgors	6	12	31	16	36	10	7	2		5	40	70	44	67	41	67	125	68	
gekraagde roodstaart					1	1	2		4		2	20	6	22			8	14	
gele kwikstaart								1	1				2	22			2	7	
gierzwaluw																			
goudhaantje	35	40	10	8	6	1	1	39	10	11	75	80	41	89	45	78	161	82	
goudvink																			
grasmus					2	1	6		1		3	30	7	22			10	17	
graspieper		1	1	3	2			1	1	66	37	20	5	56	33	33	75	36	
grauwe gans																			
grauwe vliegenvanger							1		1				2	22			2	7	
groene specht						1			1		2	20					2	7	
groenling	3		3								4	20	1	11	1	11	6	14	
grote bonte specht		5	10	4	3	1	3	16	15	7	21	80	20	78	23	67	64	75	
grote lijster	1	1	2	2	2	1	2	24		11	22	60	16	56	8	22	46	46	
grutto																			
havik		2	3	5	1	1	1			2	6	40	3	33	6	44	15	39	
heggemus	3		9	5	5	1	2	5	3		11	60	21	67	1	11	33	46	
holeduif	3	2		3	1		1	3	2	14	3	10	11	67	15	33	29	37	
houtduif	20	77	18	26	15	3	12	15	10	7	54	90	125	89	24	78	203	86	
huiszwaluw									6		1	10	5	11			6	7	
kauw				1	4	1		6		10	20	50	2	11			22	20	
keep	5	10									15	20					15	7	
kievit		14	60	16	14	3	2		10	90	63	60	27	67	119	33	209	53	
klapekster		1													1	11	1	4	
kneu		25	3	11	18		2	12	27	80	52	30	33	56	93	67	178	51	
koekoek							1							1	11		1	4	
kokmeeuw (ov)	12								35	11	40	20	12	11	6	11	58	14	
kolgans	1													1	11		1	4	
koolmees	6	30	15	19	14	7	4	55	17	40	106	90	31	89	70	67	207	82	
koperwiek			3							16	16	10	3	11			19	7	
kramsvogel	26	120	7	3	4			5		13	138	40	35	33	5	22	178	32	
kruisbek										20	20	10					20	3	
kuijfees		5	5	7	3			18	5		5	30	10	56	28	67	43	51	
kwartel							1							1	11		1	4	

Vogelwacht Uden E.O. Inventarisatie 1990

tot # inventarisaties 10	14 jan	11 feb	18 mrt	1 apr	22 apr	6 mei	17 jun	19 aug	16 sep	7 okt	totalen per gebied						totaal voor de Maashorst			
gebied —>	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	tot	1	%	2	%	3	%	tot	%		
matkopmees	2	4	8	6			2	21	5	6	8	50	10	56	36	67	54	57		
merel	5	12	16	17	14	5	6	38	14	18	72	90	48	78	25	67	145	78		
patrijs																				
pimpelmees	4	13	8	10	6		1	35	9	32	47	70	23	78	48	67	118	71		
rietgans																				
rietgors	1		2	14	5					3	4	20	3	22	18	22	25	21		
ringmus	5		8	1				30	1	29	36	40	37	22	1	11	74	24		
roek																				
roodborst	1	4	29	37	16	3	8	10	9	5	48	80	37	89	37	56	122	75		
scholekster					1										1	11	1	4		
sijsje		2	3								5	20					5	7		
sperwer		1		1						1	1	10	1	11	1	11	3	11		
spotvogel																				
spreeuw		39	22	2	8	8	19	174	21	230	376	80	56	67	91	33	523	60		
staartmees		19	10	8	5	2	2	21	3	8	40	80	20	56	18	33	78	56		
tapuit																				
tjiftjaf			31	25	14	5	12	5	4		36	60	40	67	20	33	96	53		
torenvalk		2	1	2	1		1	5	3	4	6	40	8	56	5	33	19	43		
tortelduif							2		1				3	22			3	7		
tuinfluiter							5						5	11			5	4		
turkse tortel																				
veldleeuwerik	3	1	11	11	10	2	9	18	2	30	27	50	42	78	28	67	97	65		
vink	70	172	47	55	34	11	13	58	21	247	445	90	98	89	185	78	728	86		
vlaamse gaai	1	6	9	5	7	3	3	21	8	14	27	70	19	78	31	78	77	75		
watersnip								1							1	11	1	4		
wielewaal							2						2	11			2	4		
wilde eend				6	4						1	10	4	22	5	22	10	18		
winterkoning	2	3	12	16	11	4	3	8	11	2	40	90	20	67	12	56	72	71		
wintertaling																				
witgatje					1										1	11	1	4		
witte kwikstaart			15	3			2	1	5	18	8	20	19	44	17	44	44	36		
wulp			6	7	5	1	2		5		6	40	9	56	11	44	26	47		
zanglijster			7	5	1		1	3		1	4	40	9	44	5	22	18	36		
zilvermeeuw (ov)		9	2		2			8		6	13	30	8	22	6	22	27	25		
zwarte kraai	11	18	37	48	21	3	12	29	8	25	59	90	118	89	35	56	212	78		
zwarte mees		5	3	9	4	1		6	3	5	17	70	2	22	17	67	36	53		
zwarte roodstaart									1		1	10					1	3		
zwarte specht				2	1	1	2	1			3	20	3	22	1	11	7	18		
zwartkop					9	2	11		2		7	30	13	22	4	11	24	21		
aantal waarnemingen	17	21	30	31	31	33	22	30	26	39							73			

Bijzondere waarnemingen

Langzamerhand komen er van een steeds grotere groep leden bijzondere waarnemingen binnen. Een prima zaak want op die manier komt deze, vaak zeer interessante informatie, beschikbaar voor alle leden van de vereniging.

Er zijn wel eens vragen of een bepaalde waarneming wel of niet opgenomen moet worden. We hebben er voor gekozen om het gebied te beperken tot Uden en omgeving. Bij voorkeur plaatsen we bijzondere waarnemingen die zijn gedaan door onze eigen leden. Ja, en wat is nu bijzonder.... In de eerste plaats natuurlijk die soorten die je zelden in onze omgeving tegenkomt. Verder kunnen plaats en tijd een waarneming bijzonder maken. Een groene specht komen we nogal eens tegen op de Maashorst, maar als ie bij Bart en Stephanie in de tuin zit dan is het al heel wat anders. En de zwarte roodstaart die op 21 oktober bij ons in de tuin zat is 'op de bon gegaan' vanwege het late tijdstip in het jaar. Op 28 oktober zat ie d'r trouwens weer.

Nou is een oehoe natuurlijk zeker iets bijzonders maar hij werd in Bergen aan de Maas waargenomen (op 25 oktober) net te ver weg voor ons overzicht. Ik noem hem hier toch maar even zodat je weer helemaal op de hoogte bent. Een prima alternatief om bijzondere waarnemingen buiten Uden e.o. toch in het Bruuijsel te krijgen is natuurlijk om er zelf een smeug stukje over te schrijven. Ik ben benieuwd.

Peter Wienbelt.

• Volgewacht Uden e.o.
Bijzondere waarnemingen

DATUM	SOORT	AANT	LOKATIE	WEERSGESTELDHEID	KOMMENTAAR
Jun 03, 1990	blauwe kiekendief	1	Maashorst	licht bewolkt	
Sep 22, 1990	putter	4	Hemelrijk	licht bewolkt	overvliegend
Sep 22, 1990	oeverloper	5	Hemelrijk	licht bewolkt	
Sep 22, 1990	bonte strandloper	2	Hemelrijk	licht bewolkt	
Sep 22, 1990	kleine strandloper	2	Hemelrijk	licht bewolkt	
Sep 22, 1990	witgatje	3	Hemelrijk	licht bewolkt	
Sep 23, 1990	zwarte roodstaart	1	Maashorst	half bewolkt	late waarneming
Sep 25, 1990	bontbekplevier	2	Hemelrijk		
Sep 25, 1990	bonte strandloper	2	Hemelrijk		
Sep 25, 1990	witgatje	2	Hemelrijk		
Sep 28, 1990	bosuil	1	Odiliapeel		was gewond
Sep 29, 1990	kruisbek	37	Maashorst		
Sep 30, 1990	rode wouw	1	bij bezoekerscentrum		
Oct 01, 1990	steenuil	1	weg Uden-Reek	licht bewolkt	
Oct 06, 1990	grauwe gans	2	over Groenhoeve		
Oct 10, 1990	grauwe gans	3	over Groenhoeve		
Oct 10, 1990	aalscholver	42	over Groenhoeve		
Oct 17, 1990	paapje	2	Heideweg	bewolkt	voor inventarisatie
Oct 17, 1990	zwarte roodstaart	1	Heideweg	bewolkt	voor inventarisatie
Oct 18, 1990	tjiftjaf	1	Uden centrum		zingend !!
Oct 20, 1990	aalscholver	52	over Groenhoeve	mooi weer	in trekvlucht
Oct 21, 1990	zwarte roodstaart	1	Den Brier 112	mooi zonnig	late waarneming
Oct 21, 1990	aalscholver	24	over Groenhoeve	mooi zonnig	in trekvlucht
Oct 21, 1990	boomleeuwerik	7	Heideweg	mooi weer	
Oct 21, 1990	geelgors	1	Maashorst	mooi weer	zingend !!
Oct 21, 1990	smelleken	1	Maashorst telpost 5	stormachtig	jagend
Oct 28, 1990	bonte kraai	1	Brobbelbies	regen	
Oct 30, 1990	boomvalk	1	bij Zeeland	regenachtig	
Nov 04, 1990	hop	1	bij observatietoren	licht bewolkt	

Jaarverslag werkgroep kerkuilen

Het vorig jaar konden we al spreken over prachtige broedresultaten van de kerkuilen in onze omgeving, maar dit jaar overtreft toch weer het vorig jaar. Fantastisch dus.

Doordat we in 1989/90 nauwelijks een winter van betekenis hebben gehad waren de verwachtingen aan het begin van het broedseizoen hoog gespannen. Dit is dus ook uitgekomen. Met 11 broedparen, waarbij 1 broedpaar zelfs 2 keer gebroed heeft, waren dit er toch weer twee meer als vorig jaar.

7 paren broedden er in de gemeente Uden, 4 paren in de gemeente Boekel.

De resultaten waren:

- 1 paar met 2 jongen. (waarschijnlijk meer)
- 2 paar met 3 jongen.
- 3 paar met 4 jongen.
- 2 paar met 5 jongen.
- 1 paar met 6 jongen.
- 1 paar met 7 jongen.
- 1 paar met 3 + 5 jongen (twee broedsels).

Wat hier bij opvalt is het hoge broedresultaat. (4,6 jongen per broedpaar tegenover 3,55 in 1989.) Bijna 30% hoger. Volgens mij is dit te verklaren doordat onze kerkuilen ouder worden, daardoor het gebied beter leren kennen (voedsel) en zo een hoger aantal jongen kunnen grootbrengen. Twee van de broedsels zijn jammer genoeg mislukt vanwege bouwwerkzaamheden. Te hopen is dat ze in 1991 toch nog aanwezig zullen zijn om dan wellicht een succesvol broedsel te verzorgen. Aan het begin van het jaar hebben we aan de politiekorpsen van Uden en Boekel gevraagd of ze aan ons wilden melden als er een dode kerkuil bij de politie gebracht werd voor een C-2 vergunning (vervoersvergunning om de dode uil naar een erkende preparateur te brengen). Hierdoor zouden we vooral tijdens het broedseizoen vrij snel weten waar een gevaar voor een broedsel dreigde. Als een van de ouders namelijk wegvalt bestaat het gevaar dat de jongen te weinig voedsel krijgen om voort te leven. Van de gemeente Boekel hebben we in 1990 niets gehoord maar de gemeentepolitie van Uden heeft ons al verschillende keren een afschrift voor de aanvraag van een C-2 vergunning gestuurd. Direct ingrijpen was hierbij niet nodig omdat alle dode kerkuilen voor of na het broedseizoen gevonden zijn. Inmiddels is er een dankbrief naar de gemeentepolitie van Uden gestuurd met de hoop dat ze ook in 1991 zullen doorgaan met het sturen van aanvragen voor C-2 vergunningen.

Ook is in 1990 een rapport uitgekomen van een braakballenonderzoek van de kerkuil in Noord - Brabant.

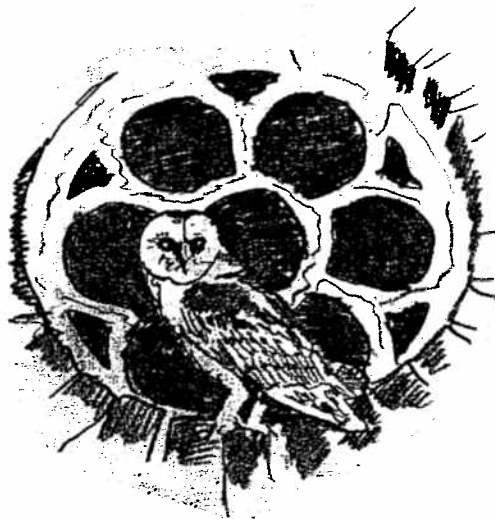
Wij hebben hier eveneens aan meegeholpen en de resultaten van de braakballen van " onze " kerkuilen zien jullie hierbij afgebeeld.

Daarbij valt op dat de huisspitsmuis het hoofdvoedsel is, gevolgd door de veldmuis. Als derde prooidiersoort zie je een verschil.

De kerkuilen van Odiliapeel broedden in de buurt van bossen. De kerkuilen van Boekel en Volkel niet. hierdoor is het te verklaren dat er in Odiliapeel meer bosspitsmuizen gegeten worden dan in Volkel en Boekel. Meer wil ik op dit moment niet over dit braakballenonderzoek schrijven omdat in het volgend Bruujssel een uittreksel van dit onderzoek zal verschijnen. We hopen dat we in 1991 net zo'n goed kerkuilenjaar zullen hebben als in 1990 maar naar mijn mening kan dat haast niet meer overtroffen worden. Ik hoop dat ik toch ongelijk krijg, jullie lezen het wel in het verslag dat in 1991 ongetwijfeld in het Bruujssel komt.

Namens de werkgroep kerkuilen,

John, Jos, Willie, Cora, Wim, Chris, Johan, Henk, Jan en Rien.

BRAAKBALLENONDERZOEK (nr.31)

gegevens :

A.kastnr :...222.....
 B.vindplaats:..45-48-52.....
 gemeente :...Odiliapeel.....
 C.biotoop :...Hoge zandgronden met bosgebied.
 D.gemiddelde lengte + 2xbreedte :...39,3 / 24,7 / 18,7
 E.aantal onderzochte braakballen:..30
 F.type proef:

	aantal:	percentage:
A.spitsmuizen:		
1. bosspitsmuis.....	12	10,6%
2. dwergspitsmuis.....		
3. waterspitsmuis.....		
4. huisspitsmuis.....	70	61,9%
5. veldspitsmuis.....		
B.woelmuizen:		
6. rosse woelmuis.....		
7. ondergrondse woelmuis.....		
8. woelrat.....		
9. aardmuis.....	3	2,7%
10. veldmuis.....	18	15,9%
C.ware muizen:		
11. dwergmuis.....	1	0,9%
12. bosmuis.....	6	5,3%
13. huismuis.....		
D.overige:		
14.	3	2,7%

TOTAAL:.....113100%

Prooidieren index: prooidieren/braakballen = 113/30 = 3,8

code: vindplaats/nestkastnr/braakbalnr/aantal gevonden muizen

ODIL/222/031-060/113

Biotoop bepaling:

stedelijke omgeving : <10%
 akkerbouw-/weidegebied : >60%
 bosgebied : 20% < x < 30%
 beekdal : 0 km (lengte)
 conclusie : Hoge zandgronden met bosrand.

BRAAKBALLENONDERZOEK (nr.32)

gegevens :

A.kastnr :...225 (inzameling 22-3-89)
 B.vindplaats:..45-57-45.....
 gemeente :...Boekel.....
 C.biotoop :...Hoge zandgronden.
 D.aantal onderzochte braakballen:..15.
 E.type proef:

	aantal:	percentage:
A.spitsmuizen:		
1. bosspitsmuis.....	2	3,9%
2. dwergspitsmuis.....		
3. waterspitsmuis.....		
4. huisspitsmuis.....	42	82,4%
5. veldspitsmuis.....		
B.woelmuizen:		
6. rosse woelmuis.....		
7. ondergrondse woelmuis.....		
8. woelrat.....		
9. aardmuis.....		
10. veldmuis.....	4	7,8%
C.ware muizen:		
11. dwergmuis.....		
12. bosmuis.....	3	5,9%
13. huismuis.....		
D.overige:		
14.		

TOTAAL:.....51100%

Prooidieren index: prooidieren/braakballen = 51/15 = 3,4

code: vindplaats/nestkastnr/braakbalnr/aantal gevonden muizen

BOEK/225/617-631/51

Biotoop bepaling:

stedelijke omgeving : 40 %
 akkerbouw-/weidegebied : >50 %
 bosgebied : <5 %
 beekdal : 0 km (lengte)
 conclusie : Hoge zandgronden.

BRAAKBALLENONDERZOEK (nr.31)

gegevens :

A.kastnr :...221.....
 B.vindplaats:..45-48-52.....
 gemeente :...Odiliapeel.....
 C.biotoop :...Hoge zandgrond met bosgebied.
 D.gemiddelde lengte + 2xbreedte :...35,8 / 31,2 / 18,5
 E.aantal onderzochte braakballen:..30
 F.type proef:

	aantal:	percentage:
A.spitsmuizen:		
1. bosspitsmuis.....	14	14,5%
2. dwergspitsmuis.....	3	3,1%
3. waterspitsmuis.....		
4. huisspitsmuis.....	53	54,6%
5. veldspitsmuis.....		
B.woelmuizen:		
6. rosse woelmuis.....		
7. ondergrondse woelmuis.....		
8. woelrat.....		
9. aardmuis.....	1	1,0%
10. veldmuis.....	11	11,3%
C.ware muizen:		
11. dwergmuis.....		
12. bosmuis.....	7	7,2%
13. huismuis.....	2	2,1%
D.overige:		
14. vogel (zaadeter).....	6	6,2%

TOTAAL:.....97100%

Prooidieren index: prooidieren/braakballen = 97/30 = 3,2

code: vindplaats/nestkastnr/braakbalnr/aantal gevonden muizen

ODIL/221/061-090/97

Biotoop bepaling:

stedelijke omgeving : <5 %
 akkerbouw-/weidegebied : 50%
 bosgebied : 30% < x < 40%
 beekdal : 0 km (lengte)
 conclusie : Hoge zandgronden met bosrand.

BRAAKBALLENONDERZOEK (nr.33)

gegevens :

A.kastnr :...104 (inzameling 22-3-89)
 B.vindplaats:..45-47-44.....
 gemeente :...Volk.....
 C.biotoop :...Hoge zandgronden
 D.aantal onderzochte braakballen:..17.
 E.type proef:

	aantal:	percentage:
A.spitsmuizen:		
1. bosspitsmuis.....		
2. dwergspitsmuis.....		
3. waterspitsmuis.....		
4. huisspitsmuis.....	57	89,1%
5. veldspitsmuis.....		
B.woelmuizen:		
6. rosse woelmuis.....		
7. ondergrondse woelmuis.....		
8. woelrat.....		
9. aardmuis.....		
10. veldmuis.....	4	6,2%
C.ware muizen:		
11. dwergmuis.....	1	1,6%
12. bosmuis.....	2	3,1%
13. huismuis.....		
D.overige:		
14.		

TOTAAL:.....64100%

Prooidieren index: prooidieren/braakballen = 64/17 = 3,8

code: vindplaats/nestkastnr/braakbalnr/aantal gevonden muizen

VOLK/104/632-649/64

Biotoop bepaling:

stedelijke omgeving : 25 %
 akkerbouw-/weidegebied : >60 %
 bosgebied : 5 %
 beekdal : 0 km (lengte)
 conclusie : Hoge zandgronden.

Wintervoeding

Een vogel kan twee dingen doen om bij voedselschaarste te overleven: wegtrekken of overschakelen op ander voedsel. Een groot aantal vogels die rondom ons huis voorkomen doen dit laatste. 's Winters ziet men vaak dat mensen een voedertafel in de tuin hebben staan. Allerlei vogels, zoals merel, lijster, spreeuw, vink, groenling, roodborst, huismus, heggemus, kool- en pimpelmees doen zich te goed aan de vele lekkernijen die daar uitgesteld zijn. Vogels zijn gewoontedieren; als zij op een voedertafel komen en niet teleurgesteld worden, zullen zij waarschijnlijk de rest van hun leven terug blijven komen.

's Zomers voeren wij de vogels niet bij. Zij zijn dan ingesteld op het vangen van schadelijke insecten. Het beste kunt u de periode vanaf de tweede helft van december tot omstreeks midden maart de vogels bijvoeren. Voor die tijd is er in de natuur nog voldoende voedsel te vinden, zoals bessen, zaden, wormen en insecten met hun larven, eieren en poppen. Alleen bij het invallen van strenge vorst, ijzel of sneeuw hebben onze gevederde vrienden onze hulp nodig. Veel vogels trekken dan naar de bewoonde wereld in de hoop bij de mensen wat voedsel te vinden. Voor de schuwere of plaatsgebonden vogels die niet naar ons toe komen wordt gezorgd door Vogelwacht Uden. Zij hebben een compleet draaiboek samengesteld in geval van strenge vorst. Op vooraf vastgestelde voederplaatsen worden de meest bedreigde vogelsoorten, zoals watervogels, uilen en stootvogels, van resp. visafval en afval van pluimvee-centrales voorzien.

Maar wat geven we de vogels om ons huis nu te eten? Om te beginnen moeten we een voederhuisje of voedertafel hebben. We kunnen deze in de winkel kopen, maar zelf maken is natuurlijk veel leuker en in de meeste gevallen ook beter, aangezien de gekochte huisjes er leuk uitzien, doch niet altijd even praktisch zijn. Een voedertafel van 40 x 60 cm., met een opstaand randje van 3 cm. bevestigd op een paal van 1.75 mtr. voldoet uitstekend. De plaats van de voedertafel kiezen we zodanig dat de vogels ongehinderd aan en af kunnen vliegen en een vluchtplaats in de vorm van een groenblijvende struik of heester in de buurt hebben (pas op voor katten!!). Een zo gevarieerd mogelijk voedselaanbod trekt een dito scala aan vogels aan. Strooizaad, bruin brood, fijngesneden kaaskorstjes, rot fruit, krenten of rozijnen, ongekookte havermout, pinda's en vetbollen kunnen hiervoor gebruikt worden. Gedurende dagen van droge vorst wordt de vochtbehoefte dringend. U kunt dan zeer fijn gestampt ijs op de voedertafel strooien of een bakje lauw water neerzetten, waarin een schep suiker is opgelost. Het water bevriest dan minder snel en heeft tevens voedingswaarde. Zorg echter dat de vogels er niet in kunnen baden, dit vanwege bevriezingsgevaar. We moeten er wel voor zorgen dat we op geregelde tijden voeren. Liefst 's morgens zodra het licht wordt en in de namiddag voordat de duisternis invalt. Voorkom infectiegevaar door tijdig het voedsel dan niet opgegeten wordt weg te halen. Voer niet te veel en reinig en ontsmet de voerplank regelmatig met een daarvoor geëigend ontsmettingsmiddel. Tot slot wensen wij u veel kijkplezier, de vogels zullen u er dankbaar voor zijn.

Peter Noy.

De vogeltrek-teldag

Vaak heb ik gedacht om eens in de pen te klimmen en iets voor het blad te schrijven. Maar ja, schrijven is niet mijn sterkste en ook niet mijn meest geliefde bezigheid. Het onderwerp deze keer was niet zo moeilijk, want als deelnemer aan de vogeltrek-teldag wil ik wat over mijn ervaringen schrijven. Toen ik van deze dag hoorde dacht ik ha... iets nieuws, daar wil ik iets meer over weten. En wat is dan het beste, om maar in je agenda te kijken en als je vrij bent meteen ja te zeggen. Vrij... dus ja. De dag kwam dichterbij en natuurlijk naar de weersverwachtingen luisteren. Want ik had me spontaan immers voor een hele dag opgegeven. Achteraf gezien in dit jaargetijde had ik me beter voor een halve dag op kunnen geven. Zo nu was het dan zover, ik was ingedeeld met John Hermans, die midden op de Brobbelbies zou tellen. 's Morgens om kwart voor zeven kwam John me ophalen met al de spullen. Het leek wel of dat ik een week ging kamperen. Laat staan dat ik ga vertellen over de lagen kleren die ik aangetrokken had. Ik voelde me net een robot. We vertrokken richting Maashorst en eerst even de bordjes van de posten uitzetten. Alles was prima geregeld, de sleutel om de hekken te openen was al in het bezit van de Vogelwacht en de posten waren goed gekozen. Tien minuten voor half acht kwamen we op onze post, een open stuk met prima uitzicht. We klaptten onze strandstoel en stretcher uit, bekleedden die met nestmateriaal (net als de vogels doen), oude gordijnen, wollen dekens, slaapzakken etc.... De warme chocolademelk en thee werden klaargezet en precies voor half acht was alles gereed. De tellijsten, ook al keurig op de posten, konden ingevuld worden. Voor mij was het heerlijk en zeer leerzaam om met zo'n ervaren vogelaar te mogen tellen. Al meteen werd er geroepen: "mijn dag kan al niet meer kapot". John helemaal in verrukking, omdat vlak voor ons een Blauwe Kiekendief een prachtige show gaf. De zon kwam langzaam op, ook heerlijk om dat in de vrije natuur mee te maken, en het tellen kwam goed op gang. Ik was blij dat ik goed tot vijftig kon tellen, want wat ik telde durfde ik niet te zeggen. Maar hoe verder de ochtend vorderde, hoe meer ik toch bepaalde soorten voorzichtig begon te herkennen, zeker op geluid. De vroege ochtenduren gingen heel snel vooral omdat de vogeltrek toen het meest was. Je kon steeds tellen en schrijven. Rond tien uur was het duidelijk rustiger, dat merkten we zelf ook, want hoe meer er te zien was des te minder heb je last van de kou. Het weer was en bleef prima. Ik heb me geen moment verveeld. Ofschoon ik vond, dat twee mensen op een post toch wel weinig is. Met name zoals die bij ons. Ik vond alles prachtig en mooi, maar John moest alles kennen en benoemen en had weinig weerwoord.

Voor alles was goed gezorgd, rond half twaalf kwam de warme snert, die door Piet en Marie vakkundig werd geserveerd. Marie had nog geluk, dat ze op tijd in kon stappen, want Piet had maar een zorg: "alle mensen moeten warme soep hebben". We hadden in de loop van de morgen nog bezoek gehad van de fietssende reporter van Omroep Kersenland en van de fietsende ophaler van de uurtellijsten. Zoals gezegd alles was prima geregeld, complimenten voor de organisatie. Zo was het dan ook snel twaalf uur en werd ik afgelost door Martien van de Elzen die dus verder kon gaan met John. Nu nog even naar de Groenhoeve en daar liep alles gesmeerd, want Pieter van de Voort had niet alleen in het veld, maar ook in de Groenhoeve gezorgd voor smeerolie. Kortom het was voor mij een hele leerzame, gezellige dag, waaraan ik het volgende jaar zeker weer mee wil doen. Ik wil tot alle leden, maar ook de niet zo ervaren leden zeggen: "zeker meedoen, het is gezellig".

Maria van Dommelen.

4 November, vogeltrek-teldag, wat een dag !!!!!

In eerste instantie werd het idee om onze eerste vogeltrekteldag pas op 4 november te houden niet al te enthousiast ontvangen. Normaal gesproken zou deze dag begin oktober worden georganiseerd omdat dan de trek op zijn hoogtepunt is, maar in verband met de opening van de Groenhoeve werd 4 november geprikt.

Ondanks de opzicht terechte bezorgdheid bleek achteraf de teldag op de vierde november in meerdere

opzichten een daverend succes! Allereerst zat het weer geweldig mee. Tijdens de bewolkte dagen voor de teldag werd er weinig getrokken en zo ontstond er een zogeheten stuw. Zondag was het weer een stuk beter, open met hier en daar wat bewolking, kortom ideaal trekweer zowel voor de vogels als voor de vogelaars.

Hoewel het niet echt koud was blijft het natuurlijk een frisse bedoeling zo'n hele dag in het veld. Gelukkig werd er door de goede zorgen van een aantal vrijwilligers voor soep, brood met warme worst en warme chocolademelk gezorgd. Daarnaast werd er ook door Pieter en sommige tellers zelf voor de nodige viersterren-anti-vries gezorgd. Zonder te morsen en met de grootste spoed met het eten en drinken ter plekke gebracht door Piet en Marie die er een heuse koeriersdienst op na hielden.

De telformulieren van de 6 posten werden door onze kopman uit het peloton, Jan van Dommelen, naar een centraal punt gebracht. Meer dan zestig kilometer heeft Jan die dag gefietst, puur op eigen kracht, want telkens als hij ergens aankwam, was net de fles cognac weer vertrokken. Vanaf de centrale telpost 3, bij het vierlandpunt, werden de formulieren weer opgepikt door Piet en Marie die constant af en aan reden om de gegevens uit het veld zo snel mogelijk in de Groenhoeve te krijgen.

Hier werden alle tellingen in een oud PeeCeetje gestopt en ondanks het gepuf en gekreun van dit apparaat werden alle cijfers snel en correct verwerkt. We konden zelfs tot twee keer toe de resultaten terug naar het veld sturen zodat de tellers direct het resultaat van hun hemelturen konden zien.

In de Groenhoeve was het redelijk druk. Naast het bezoek van Omroep Kersenland kwamen nog zo'n zestig belangstellenden 'n kijkje nemen. Als in een heus crisis-centrum werd de informatie uit het veld gretig opgeslokt. Aan de ene kant was dat natuurlijk prachtig, je zag precies van uur tot uur wat er allemaal zo over kwam vliegen. Aan de andere kant begon 't ook steeds meer te kriebelen. Jan-Willem was bijna niet meer te houden, helemaal niet toen er ook nog zeer bijzondere waarnemingen werden gedaan zoals de Fraters en helemaal top. DE HOP.

Toen even na vijven de tellers met rode koppen van de kou (en de drank ???) binnen kwamen werd het pas echt gezellig en bovendien behoorlijk spannend. De laatste cijfers kwamen binnen en het eindresultaat kon bekend worden gemaakt.... Niet minder dan 12141 vogels hadden onze telposten gepasseerd en er werden maar liefst 58 soorten waargenomen.

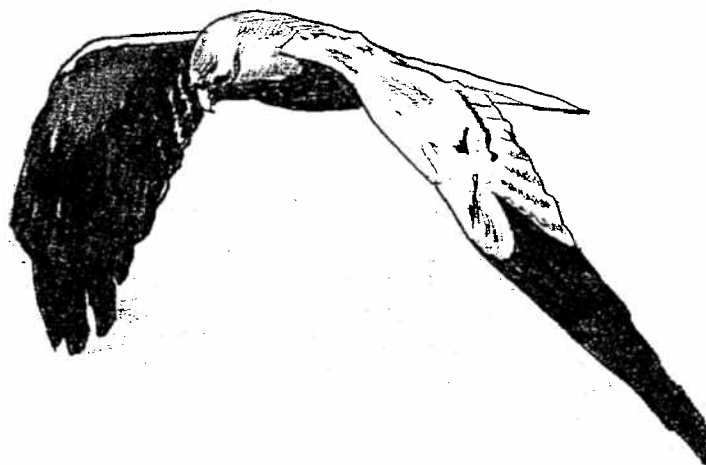
De stemming was mede door dit fantastische resultaat natuurlijk opperbest.

Wat mij betreft kon de Vogelwacht zich geen betere inwijding van de Groenhoeve wensen. Wat een geweldige dag!!! Op het gebied van vogels leverde onze eerste vogeltrek-teldag een uitstekend resultaat op en ook als verenigingsgebeuren was het een grandioos succes.

Nu staat al vast dat we volgend jaar weer een teldag gaan organiseren en wel op de zondag vóór de herfst- excursie. De eerste aanmelding hiervoor is ook al binnen. Jan- Willem en ik zijn volgend jaar te vinden op telpost 3 !!!!.

In de navolgende tabel vind je de waargenomen soorten met de bijbehorende aantallen terug.

Peter Wienbelt.

Waargenomen vogels vogeltrek-teldag

soorten gesorteerd	07:30	08:30	09:30	10:30	11:30	12:30	13:30	14:30	15:30	totaal
kramsvogel	414	149	389	148	60	83	177	604	397	2421
spreeuw	367	168	173	141	34	227	133	81	517	1841
koperwiek	275	249	193	56	30	19	93	91	102	1108
kokmeeuw	102	69	132	96	57	58	96	117	353	1080
houtduif	558	191	84	42	47	14	15	47	40	1038
grauwe gans	1	5	50	148	712	0	0	0	46	962
zilvermeeuw	120	78	65	75	12	11	12	44	183	605
kievit	31	0	91	121	8	17	55	84	135	542
vink	96	138	82	40	24	20	46	21	56	523
veldleeuwerik	45	93	57	12	108	34	18	26	44	437
zwarte kraai	86	37	12	32	22	4	5	18	34	250
aalscholver	103	18	51	0	3	0	0	0	0	175
niet gedeterm.	71	40	2	2	0	10	14	2	2	143
ringmus	19	25	49	5	14	12	0	2	12	138
graspieper	49	15	9	8	9	14	0	1	1	106
groenling	28	5	37	1	4	9	1	2	3	90
geelgors	14	12	18	1	8	22	2	0	11	88
kauw	12	8	6	18	0	0	2	11	16	73
staartmees	0	0	0	10	0	0	21	30	11	72
holeduif	8	5	6	15	8	4	9	0	10	65
kolgans	0	0	0	0	50	0	0	0	0	50
keep	12	1	4	14	0	1	1	0	0	33
sijs	2	4	0	1	0	0	20	0	5	32
wilde zwaan	0	12	16	0	0	0	0	0	0	28
roek	1	1	6	0	5	4	5	4	0	26
koolmees	3	8	4	2	0	0	0	1	3	21
kneu	5	0	9	1	1	2	0	0	2	20
merel	4	5	1	5	1	2	0	0	1	19
ekster	3	2	1	0	0	0	1	0	7	14
buizerd	2	0	4	0	0	1	2	0	4	13
sperwer	2	0	5	2	0	1	0	2	0	12
grote lijster	3	2	0	0	0	3	1	1	0	10
pimpelmees	4	2	2	2	0	0	0	0	0	10
vlaamse gaai	5	1	2	0	0	0	0	0	2	10
kruisbek	0	0	3	5	0	0	0	0	0	8
witte kwikstaart	6	0	0	1	1	0	0	0	0	8
frater	0	7	0	0	0	0	0	0	0	7
torenvalk	1	0	0	0	1	4	0	0	0	6
bonte kraai	0	0	0	0	0	1	0	2	3	6
goudplevier	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5
knobbelswaan	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5
rietgors	2	0	1	0	0	1	0	0	0	4
gr. bonte specht	1	0	1	0	0	0	2	0	0	4
watersnip	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4
kolgans	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3
bl. kiekendief	2	0	0	0	0	1	0	0	0	3
boomleeuwerik	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3
blauwe reiger	1	0	0	1	0	0	0	0	1	3
goudhaantje	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
roodborst	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
zanglijster	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
kleine mantelmeeuw	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
havik	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
wulp	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
matkopmees	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
zwarte specht	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
hop	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
gele kwikstaart	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
boomkruiper	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	2469	1355	1566	1010	1220	580	731	1193	2017	12141

De hop

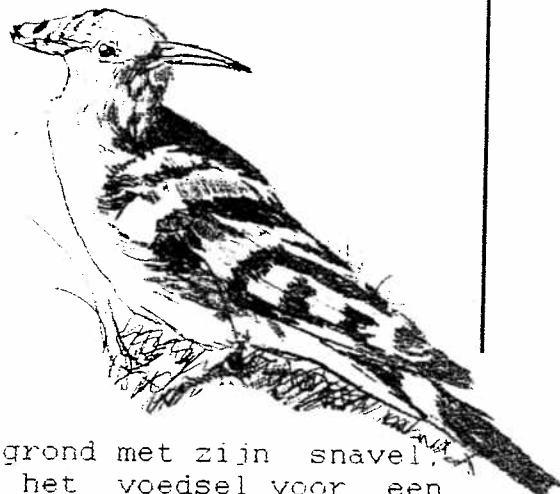
Tijdens de vogeltrek-teldag hebben diverse leden de hop mogen aanschouwen. Onze fietsende postbode Jan van Dommelen had wel het meeste geluk. Jan zag de hop op nauwelijks 20 meter afstand. Zo dichtbij hoef je de hop niet te zien om hem te determineren. Zijn roodbruine kop met opvallende kuif, lange snavel en de zwart-witgestreepte vleugels zijn niet gauw te verwarren met een andere vogel. Ook de vlinderachtige vlucht is zeer typisch.

De hop broedt tegenwoordig nog maar zeer zelden in Nederland. In het verleden was dit wel anders. Zo heb ik gehoord dat deze vogel begin 1900 op de Bedafse Bergen gebroed heeft. Dit is nu niet meer het geval. De vogel die we gezien hebben zal op doortrek geweest zijn naar iets warmere oorden. De hop kan men het beste opzoeken in de landen rondom de Middellandse Zee.

De nestholte waarin deze soort broedt, wordt behoorlijk vervuild door zijn eigen uitwerpselen, vandaar ook de bijnaam drek- of stinkhaan. In ons natte landje zorgt dit er al gauw voor dat door rotting e.d. de vijf tot acht eieren verloren gaan. Vandaar het "zonnige" karakter van deze vogel. Het voedsel bestaat uit grote insecten die vaak door het woelen in de grond met zijn snavel opgezocht worden. In Nederland bestaat het voedsel voor een groot gedeelte uit de veenmol. Dit is een 3 tot 5 cm. lange en hoofdzakelijk ondergronds levende krekkel. Helaas is deze krekkelsoort door veelvuldig gifgebruik sterk afgenomen. Aan het geluid dankt de hop zijn Nederlandse naam. De vogel brengt een ver horend "hoep hoep" geluid ten gehore.

Laten we hopen dat deze vogel nog menigmaal ons begrazingsgebied bezoekt en uiteraard het liefst tijdens de vogeltrek-teldagen of nog beter als broedvogel!!

Jan-Willem Hermans

Op stap ... de " spoorlijn"

Deze keer wil ik jullie in mijn verhaal meenemen naar de zogenaamde oude spoorlijn. Ik weet zo snel geen andere passende naam voor dit gebied te vinden. Het gebied wat ik zal omschrijven is de voormalige spoorlijn in Uden vanaf de veiling tot en met de Leijgraaf. (Richting Mariaheide)

Ik heb altijd al erg dicht bij de spoorlijn gewoond. Ik weet dat ik niet meer over de spoorlijn mag spreken want deze is jammer genoeg helemaal afgebroken maar toch zal dit gebied voor mij altijd de spoorlijn blijven heten.

Als we starten vanaf de veiling in Uden blijkt al direct dat er in dit gebied veel veranderd is de laatste jaren. Zelfs nu nog wordt er gewerkt aan fiets- en wandelpaden.

Dit eerste stuk is een gebied waar eigenlijk niet zo erg veel te zien is op vogelgebied. In de lage struikjes aan beide zijden zijn regelmatig koolmezen en pimpelmezen te zien die zich daar te goed doen aan de veel voorkomende insecten.

Na ongeveer een 20 minuten lopen kom je bij de rondweg. Als je deze bent overgestoken kom je in een gebied waar bijna geen bebouwing meer aanwezig is en waar dan ook niet veel mensen komen. Dit is direct te zien aan het aanwezige vogelleven.

Aan beide zijden van het pad kun je de hele zomer de grasmus, de zwartkop, de rietzanger, de roodborst en de winterkoning horen. Aan de linkse kant loopt een slootje dat meestal wel gevuld is met water. Hier tref je dan ook steevast de blauwe reiger aan die hier een visje probeert te verschalken.

Ook een torenvalk die druk op zoek is naar voedsel boven de weilanden is een vogel die je eigenlijk niet kunt missen. Vanaf het hoger gelegen pad heb je een goed uitzicht op de ernaast liggende weilanden. Op een gegeven moment kom je bij de oude spoorbrug over de Leijgraaf aan. Als je deze oversteekt en dan rechtsaf gaat heb je de meest afwisselende route. (Alhoewel recht door richting Mariaheide ook een mooie route is, waar je bijna zeker niemand tegenkomt.)

Langs de Leijgraaf lopende is er altijd wel een groepje wilde eenden waar te nemen. Ook het waterhoentje is hier te zien, maar toch vrij sporadisch naar mijn idee.

In de weilanden en, nu gemaaide, maisvelden zijn ook altijd wel vogels te zien. 's Zomers zijn er vaak kauwtjes, kokmeeuwen, zwarte kraaien en scholeksters te zien.

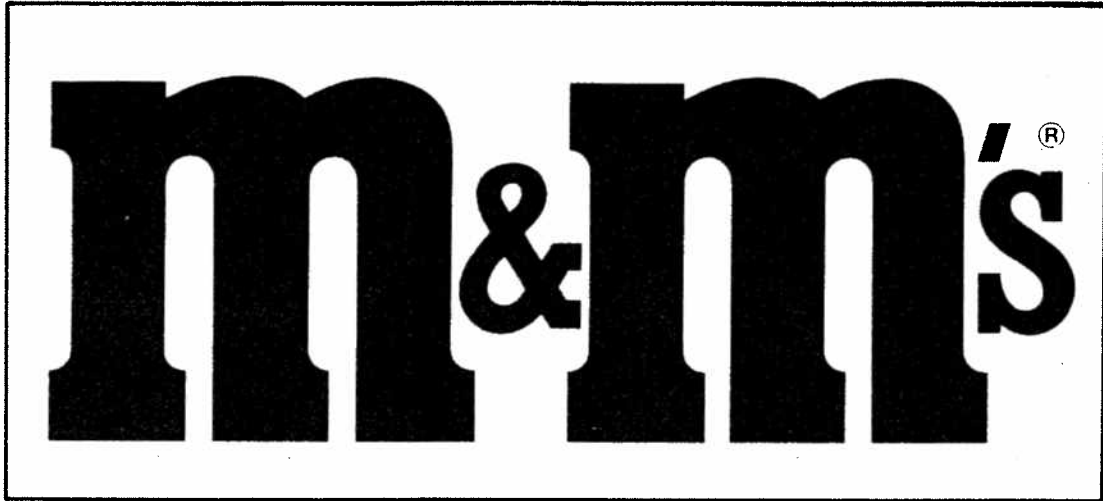
In de herfst zijn er vaak kleine groepjes vinkachtigen te zien die op de velden toch nog een graantje meepikken voordat ze hun reis hervatten. Ook de buizerd is een vogel die vaak, zwevend boven de velden met zijn luid miauwende roep, is waar te nemen.

Al met al is dit gebiedje dat eigenlijk een lange strook is in het landschap de moeite waarde om eens te bezoeken. Ook voor de plantenliefhebbers is er langs de slootkanten van alles te zien wat het bekijken meer dan waard is.

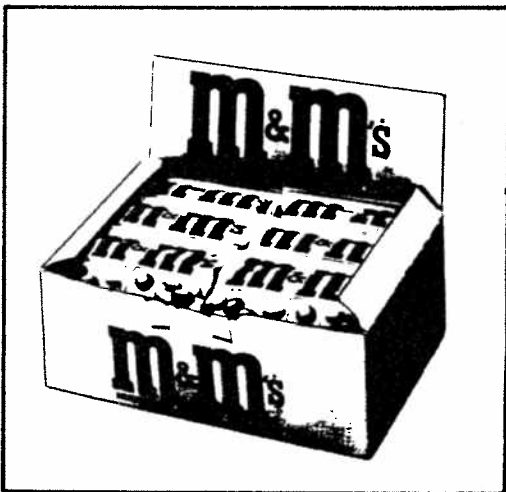
Tot de volgende keer, dan neem ik jullie mee naar

Pedro van den Acker

M&M's melkchocolade
smelt in je mond, niet in je hand.

TAXIBEDRIJF
ZIEKENVERVOER

H. J. VAN ZUTVEN

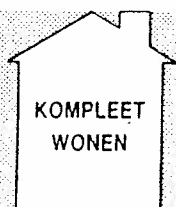
Kastanjeweg 33, 5401 GW Uden
Telefoon 04132-50400
bgg 62537

dames/heren kapsalon
**aria & léon
de bie**
lieve vrouwenplein 9
uden / tel. 04132-62728

OCKHUIZEN
uw slager

MARKTSTRAAT 47 UDEN TEL. 04132 - 62786

VAN DONZEL
UDEN

Prior van Miltstraat 6 - Kastanjeweg 66a Tel. 04132-62539

- * MEUBELEN
- BANKSTELLEN
- KASTEN
- EETHOEKEN
- SLAAPKAMERS
- * TAPIJTEN
- * GORDIJNEN

BOONAERTS

MARKT 24 UDEN

TEL 62548

'N GOEIE SLAGER

voor uden en omstreken:

de bruin Verzekeringen

WILHELMINASTRAAT 10a / 5401 CH UDEN TEL. 04132-62348

*alle verzekeringen
financieringen
interpolis e.a.*

snijders metaal

SPECIAALZAAK METALEN-
IJZERWAREN-GEREEDSCHAPPEN

KAPELSTRAAT 1 UDEN.

ACTUELE MODE

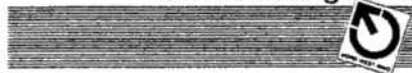

Sportief en gekleed in één.
De college-lijn „New Look”,
waarbij vlechtmotieven, kleur-
combinaties en clubmotieven
een grote rol spelen.

prijs f 119,-

schoen-aangevend

SCHOENENHUIS ZEGERS
MARKTSTRAAT 39
5401 GG UDEN
TEL. 04132-63992

GO WILD

Gazelle
The Wildbikes,
puur avontuur...

De ATB-rage, over-
gewaaid uit de USA, wint
ook hier snel terrein.
Gazelle ATB begint waar
gewoon fietsen ophoudt.
Dwars door 't weiland,
bossen, duinen en langs het
strand...
Deze stoere Fieldcruiser
van Gazelle, niet te temmen,
18 'ruim' versnellingen.

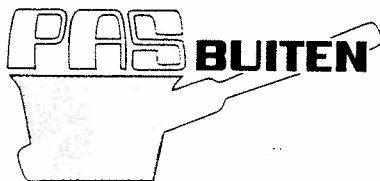
Go Gazelle! Kijk bij ons!

WIM DE WILT
KERKSTRAAT 4 - UDEN - Tel.: 62620

Gazelle fietsen rijden op ultralight systemen

PAS BUITEN

Café Dirk van Zutven
Veghelsedijk 42
5401 PB Uden
Telefoon 04132-62827

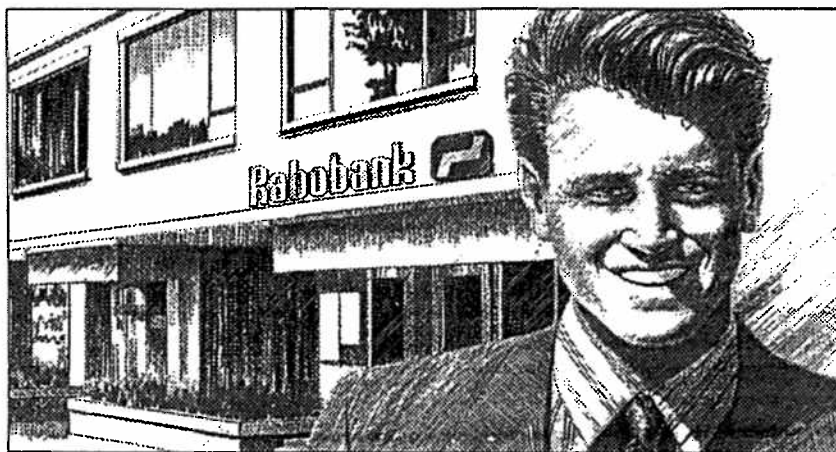

VOOR SPORTIEVE KLEDING

W&L BRESSERS

marktstraat 12 uden **mannenmode**

Complete bankservice in de buurt: bij de Rabobank.

Wie bankzaken goed wil regelen hoeft nooit ver te zoeken. Er is altijd een Rabobank in de buurt. Met alle bankdiensten en gunstige voorwaarden. Met kennis van plaatselijke omstandigheden. En met ervaren medewerkers en specialisten die u graag van advies dienen. Precies op uw maat, rekening houdend met uw wensen. Uw bankzaken zijn goed geregeld bij zo'n bank in de buurt.

Rabobank
Meer bank voor je geld